

ការរោងចក្រសម្រាប់ជុំវិញ និងបំផុតសាលាសាត់
និងបំផុតសាលាសាត់
ខ្សែភាពខ្មែរ-១៩
នៅកម្ពុជា

ផ្ទាល់ជាមួយអប់រំដូចគ្នាយអំពីហានីកំយ និងបំផុតសាលាសាត់នៅកម្ពុជា ©UNICEF Cambodia/2020/Daravatey Seng

ମୁଦ୍ରଣ ତଥା ପ୍ରସ୍ତର ପରିକଳ୍ପନା

ជំនួយតម្លៃ

ខេត្តលាង ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីផលនៅបាប

➤ ទាតិការ

ការគាំទ្រពីដោរ	២
សេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ	២
សេចក្តីសង្គម	៣
សាធារ	៤
ដែនកំណត់នៃការសិក្សានេះ	៥
ក្របខណ្ឌវិភាគត្រីសីវិសី: សិរិយាបចដែលបានគ្រាងទុក (Theory of planned behaviour)	៥
លទ្ធផលរកយើង្ហាន់ការអេដ្ឋិតនេះ:	៥
លក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រនៃក្រមប្រជាជនដែលត្រូវបានអេដ្ឋិត	១០
ប្រកង្វៀរជាយពីមាន	១២
ចំណោដីនិងអាកប្បកិយា	១៣
សិរិយាបចការពារ	១៦
សង្គមលទ្ធផលរកយើង្ហាន់	១៧
យេង្កៈដែលទទួលបាន	១៨
អនុសាសន៍សំខាន់ៗ	១៩

➤ ទាតិការវិវឌ្ឍន៍

រូបភាពទី ១: ចំនួនករណីដំឡើង-១៩ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ នៅកម្ពុជា ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២០	៦
រូបភាពទី ២: គន្លឹងពី RCCE ទៅការធ្វាស់ប្បុរសិរិយាបច	៨
រូបភាពទី ៣: យេងខ្មែរសំអ្នកដ្ឋើយកប	១០
រូបភាពទី ៤: ភាយុបាលសំអ្នកដ្ឋើយកប	១០
រូបភាពទី ៥: កម្រិតអប់រំបាលសំអ្នកដ្ឋើយកប	១១
រូបភាពទី ៦: ប្រភពពីមាន ធ្វើបនិនការរៀបចំត្រួតពិនិត្យប្រភពពីមាន (យេគុណទំនាក់ទំនងនៅក្នុងការគិតឯកទីមួយ -pairwise correlation coefficient)	១២
រូបភាពទី ៧: ប្រភពពីមានអប់រំដំឡើង-១៩ បែងចែកទៅការមកម្រិតអប់រំខ្លួនបំផុត	១៣
រូបភាពទី ៨: សារសំខាន់ៗដែលបានទទួលពីប្រភពពីមាន	១៣
រូបភាពទី ៩: ការយល់យើង្ហានពីប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការការពារ	១៤
រូបភាពទី ១០: ការយល់យើង្ហានពីហានិកប្បាយ និងកម្រិតថ្មីនៅ បែងចែកការមាមអាយុ	១៥
រូបភាពទី ១១: ភាពពីកញ្ចប់គិតជាមួយ	១៦
រូបភាពទី ១២: មូលហេតុនានានៃសិរិយាបចខ្លះការការពារសម្រាប់គ្រប់សកម្មភាពដែលអ្នកដ្ឋើយកបបានធ្វើយ៉ា "អនុវត្តបាននៅពេលខ្លះ"	១៧
រូបភាពទី ១៣: សិរិយាបចដែលត្រូវបានអនុវត្តពីកញ្ចប់ និងមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានការអនុវត្តតាមសិរិយាបចការពារនានា	១៣

➤ ទាតិការនានាថៃ

តារាងទី ១: ទំនាក់ទំនងនៅក្នុងទៅការរាយការណាគារពីកញ្ចប់នៃសិរិយាបច និងអាណាពិធីទៅទៀត	២១
---	----

➤ ពាណិជ្ជការ

Communication for Development	ការប្រោប្រើប្រាស់យោទាហ័រដើម្បីការអភិវឌ្ឍ	C4D
Country Office	ការិយាល័យប្រចាំប្រទេស	CO
Non-governmental Organization	អង្គភាពក្រោរដ្ឋាក់បាល	NGO
Risk Communication and Community Engagement	ការអប់រំផ្សេងៗផ្សាយអំពីបាននិកយ៉ានិកយ៉ានិក និងការបំផុតចលនាសហគមន៍	RCCE
World Health Organization	អង្គភាពសុខភាពពិភពលោក	WHO

ការរាយក្រឹតផ្តល់ព័ត៌មានផ្តើមអប់រំផ្សេងៗផ្សាយអំពីបាននិកយ៉ានិកយ៉ានិក និងបំផុតចលនាសហគមន៍ទីប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ នៅកម្ពុជា

➤ ភាគតាំងប្រព័ន្ធទីផែនក្នុង

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណោគគុណបាត់ពេះការគាំទ្រដែលបានរាយការណាត់ខ្លួនបាន ប្រកបដោយទីកចនាសម្រាប់អ្នកផ្តល់ជំនួយបេស់យើង ដូចជាទីត្រាក់នារសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីអភិវឌ្ឍអនុវត្តជាតិ (USAID) រដ្ឋាភិបាលដបីន និងទីត្រាក់នារអភិវឌ្ឍន៍អនុវត្តជាតិបេស់ប្រទេសជាតិម៉ាក (Danida)។ យុទ្ធសាស្ត្រ សូមថ្លែងអំណោគគុណបាត់ពេះដែលបានរាយការណាត់ខ្លួនបាន ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធឌីជីថល SMART, Facebook Cambodia, Cellcard, សភាពាណាពិធីកម្មីរប អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ព្រមទាំងដែកអភិវឌ្ឍន៍ និងអងការសងមែនសិរីល

នៅក្នុងគម្រោង ដែលបានចេចកចាយ និងផ្សេងៗរបស់ពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈគម្រោង RCCE នេះ។ តាមរយៈគម្រោង RCCE នេះ ពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងគម្រោង ដែលមានស្ថិតិយាល័យ ៩០ លាននាក់ (ស្រីនឹង ២ ភាគ ៣ នៃចំណុចប្រជាធិថតសុប្តីនប្រទេសនេះ) និងសារអប់រំ របស់យើង មានភ័ត៌មាននៅក្នុងគម្រោង ដែលបានបង្កើតឡើង ស្ថិតិយាល័យ ៩០ លាននាក់ នៃគម្រោង ដែលបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងគម្រោង RCCE។ ស្ថិតិយាល័យ ៩០ លាននាក់ នៃគម្រោង ដែលបានបង្កើតឡើង អាចធ្វើការរបៀបដើម្បី ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងគម្រោង (dashboard) និងធ្វើការ ក្រោមរបៀបដើម្បី RCCE។

© UNICEF Cambodia/2020/Chansereypich Seng

➤ សេចក្តីថ្លែងនវត្ថុបាន

របាយការណ៍នេះត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយ Emily Nguyen និង Juanita Vasquez-Escallon មកពីយុទ្ធសាស្ត្រកម្ពុជា។ សូមថ្លែងអំណោគគុណភ័យ៖ Adriana Threlkeld, លីម សាតី, ឬ សានីនិងក្រុមទំនាក់ទំនងរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចាប់អស់ផែលបានតាមតម្លៃការងារបច្ចុប្បន្ន និងការអនុវត្តការនៃផ្តុត RCCE និងបង្កើតផ្ទាល់ ព័ត៌មានសំខាន់អនុរក្សា (interactive dashboard) នេះទៀត។

ផ្នែកទំនាក់ទំនង និងផ្នែក C4D នៃ យុទ្ធសេប្បកម្មដា និងផ្នែក C4D យុទ្ធសេប្បមិយ៉ាន់ម៉ា បានធ្វើដំឡើលំយោបល់ និងពិនិត្យ របាយការណ៍នេះ។

សម្រាប់សំណ្ងាត់ បុយេបល់នានា សូមទាក់ទង Juanita Vasquez-Escallon តាមរយៈអ៊ីមែល៖ jvasquezescallon@unicef.org។

➤ សេចក្តីផលទេស

ទិន្នន័យអង្គភាពដែលត្រូវបានយកមកធ្វើការវិភាគ បង្ហាញពាណិជ្ជកម្ម សារឈរប់ជាសាធារណៈ ក្នុងប្រទេស ដែលជូនជាយដោយស្ថាបន ផ្ទាក់ពាល់ និងអង្គភាពដែលគឺបាក់ចិត្តចាត់បានបំពេញត្រូវនាទីក្នុងការលើកទីកចិត្តខ្លួន ការអនុវត្តសកម្មភាពបង្ហារការឆ្លងវិសក្តី ឱ្យបានដោយអ្នកស្វ័យប័ណ្ណ ៩៩ ភាគរយ កយការណ៍ថាព្យាកេតិតាបានទទួលសារអំពីវិសក្តីណាប្រាកដមែន ហើយ ៩០ ភាគរយ កត់សម្ងាត់ថា សារឈរប់ជាសាធារណៈ ទាំងនេះ គឺជាមូលហេតុបច្ចុប្បន្ន ដែលធ្វើឱ្យព្យាកេតិអនុវត្តសកម្មបានប្រចាំឆ្នាំ ហេតុបិក គឺជា

ប្រកលេចធ្វានជាងគេលំដាប់លេខ ៩ ដែលអ្នកធ្វើយកពាណនទទូល
ព័ត៌មានអំពីសក្សីណា ហើយទៅវាតីជាប្រភពព័ត៌មានមួយ ក្នុង
ចំណោមប្រភពព័ត៌មានដែលទទួលបានការធ្វើទូកចិត្តគិចជាងគេ
ក៏ដោយ។ ម្មានវិញ្ញាខ្សែត ទិន្នន័យអង្គភាពបង្ហាញចា មនុស្ស
ជាព្រឹននាក់បានទទួល និងធ្វើទូកចិត្តលើព័ត៌មានពីអាជ្ញាធម៌
មូលដ្ឋាន ជាពិសេសក្នុងចំណោមមនុស្សបាស់ និងអ្នកដែលមាន
ការប្រើប្រាស់បំពាយ។

ដោយសារពេតទំនាក់ទំនងទេរីក្រឡេមភាពវិធីមានកម្រិតខ្ពស់
រាយការយោបល់យើក្រឡេបស់មនុស្សអំពីហានិភ័យ និងការធ្វើដាក់
របស់ពួកគេលើប្រសិទ្ធភាពនៃសិរីយាបចការពារការឆ្លងជំងឺ រាយ
ការណែនាំនេះ លើកទេរីដៅ នៅពេលដែលមានសុវត្ថិភ័យ វិធានការ
បម្រុងប្រយ័ត្នអាចកាត់បន្ទូយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺរូស ពួកគេកំ
ទំនងជាមុំលើប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការទាំងនេះជងជំរាប់ ទំនាក់
ទំនងទេរីក្រឡេមភាពបញ្ចប់នៃការអនុវត្តតិរីយាបចបង្ហាញ នៅពេលដែល
មនុស្សធ្វើឱ្យវិធានការការពារមានប្រសិទ្ធភាព ពួកគេកំទំនងជានឹង
អនុវត្តិធានការបម្រុងប្រយ័ត្នទាំងនេះជាមុំទាត់ជងជំរាប់ ផ្នែក
តាមលទ្ធផលរកយើកសំខាន់ៗទាំងនេះ រាយការណែនាំនេះលើក
ស្រីអនុសាសន៍ចំនួន ៤ សម្រាប់អន្តរភតមន RCCE នៅកម្ពុជា៖
១) សារអប់រំនានាអាចគួរឈាមបញ្ជាក់ថា តិរីយាបចដែលត្រូវបានផ្តល់
ជាមនុសាសន៍ តើជាតិរីយាបចដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងអាចកាត់
បន្ទូយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺរូសក្នុងណា, ២) អន្តរភតមន RCCE អាច
ធ្វើឯកសារខ្សោយការពេតទំនាក់ទំនងទេរីក្រឡេប ដើម្បីលើកទីកចិត្តឱ្យមានការ
អនុវត្តតាមគ្រប់កិរីយាបចទាំងអស់, ៣) គោរប់ប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស
នវាន់គ្នា ដើម្បីធ្វើឯកសារខ្សោយដែលក្រុមមនុស្សចាត់សំ និងក្រុមដែល
មានកម្រិតអភិវឌ្ឍនភាព, និង ៤) សារអប់រំនានាអាចបំលែងខ្សោយឲ្យ
ពីសារៈសំខាន់នៃវិធានការដែលត្រូវអនុវត្តបំពេះសង្គម និងការ
អាចអនុវត្តបាននៃវិធានការការពារទាំងនេះ។

➤ හැතිවා

ការអប់រំផ្សេងៗជាយកដ្ឋាននិងការសម្រេចលាសហគមន៍ (RCCE) គឺជាអន្តរតម្លៃមួយក្នុងចំណោមអន្តរតម្លៃសំខាន់ៗ ដែលយុទ្ធសាស្ត្រ ផ្តល់ការងារអង្គភាពប្រជាធាទិក ព្រមទាំងដែកឈាននៅទីទាំងសកលបណ្តាល កំពុងប្រើប្រាស់ ដើម្បីធ្វើឱយតប ចំពោះការគ្រប់រាយជាបន្ទីដែលជាផ្លូវការ គោលបំណងចម្លងដែលអន្តរតម្លៃ RCCE គឺដើម្បីផ្តល់ឱ្យពលរដ្ឋទូទៅជាពិសេសក្រុមដោយ ដោត្រប៉ាន្តិកម្មនានាបាន ពេលដោល ដាយស្ថិតិយោប់ និងសុក្រិត ដើម្បី ឱ្យពិភពលោករាយការពារខ្លួនឯង និងអ្នកដែលទូទៅពីដឹកជញ្ជូន។

នៅកម្ពុជា រដ្ឋបាល រួមទាំងមន្ត្រីនៅថ្ងៃការធ្វើដាក់ និងថ្ងៃការក្រោម ជាតិ បានធ្វើយកបញ្ជាផលបំរកសច្ចោះការរកត្បាតជាសកល នៃជំនួយ-១៩ តាមរយៈសកម្មភាព RCCE ដែលផ្តល់ពេលវេលាយករណី អប់រំអំពីសិរីយាបច្ចុប្បន្ន និងការអនុវត្ត ដើម្បីការរាយខ្លួនពីការផ្តល់រូបសេចក្តី និងការអនុវត្តសម្រាប់ការរកត្បាតសុវត្ថភាព អ្នដែលក្រោរធ្វើនៅពេលក្នុងការបង្កើតនាមរបាយ និងការពាក់ម៉ាស ព្រមទាំងបានផ្តល់ការណែនាំ អំពីទីកន្លែង ដើម្បីទទួលការពេត៊មានដែលអាចធ្វើឡើងបានអំពីជំនួយ-១៩។ យុវវិសេប្បាធនសម្របសម្រួលបញ្ជាផិតសិទ្ធិជាមួយនឹង ក្រសួងស្ថាបនដែលជីវិតនំការអនុវត្តជានាការទាំងនេះ ព្រមទាំង ស្ថាបនពាក់ព័ន្ធ គួងការប្រយុទ្ធប្រជាពល់នឹងជំនួយ-១៩ (ដូចជា ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួង សង្គមកិច្ច អគ្គិភ័យុទ្ធជន និងយុវវិតិសម្រាប់ ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា និងក្រសួងមហាផ្ទៃ ព្រមទាំងមជ្ឈមណ្ឌលក្រុមពេទ្យ ជំនួយកម្ពុជា វិទ្យាសានេលើកកម្ពស់សុខភាពកម្ពុជា អង្គការ សុខភាពពិភពលោកនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងអង្គការក្រោជ្រើនកិបាលជាតិ និងអនុដោតិដែលពាក់ព័ន្ធនានា (NGO)) គួងការធ្វើដែលការ និងការអនុវត្តសកម្មភាព RCCE ដែលមានលក្ខណៈយុទ្ធសាស្ត្រ និងគ្រប់ផ្តើមរាយទាំងនេះ។

ការិយាល័យយុទ្ធសម្រាប់ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា¹ បានបំពេញត្រនិទ
ដីកនាំការផលិតផលជានសំខាន់ៗ សម្រាប់ការអនុវត្តគំនិតផ្តុចធ្វើឱ
RCCE ក្រោមការណែនាំបស់ក្រសួងសុខភីបាល និងមានការ
សហការយ៉ាងដឹកស្សិទ្ធិទូជាមួយយើងអង្គភាគសុខភាពពិភពលាក
ព្រមទាំងដៃគុណដោយៗ ធនជានសម្រាប់គំនិតផ្តុចធ្វើឱ RCCE
រួមមានជ្រំងរូបភាព ស្តីពីទូទៅស្បួន ស្តីពីទួរ ជ្រំងបជ្ជ និងជ្រំង
ជាតុ ប្រមទាំងបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម។ គិតត្រឹមខៀវ មេសា

¹ ស្រីមាត់ព័ត៌មានហ៊ូល សុមទាក់ទង Juanita Vasquez-Escallon: jvasquezescallon@unicef.org

² <https://wcmsprod.unicef.org/cambodia/documents/unicef-cambodia-covid-19-situation-report>

៤៥.៤២៤ ផ្លាស់បន្ទូលការងារជំរឿនសាធារណៈ និងអងការក្រុមដែលជាប្រធាន

លើសពីនេះ សារ RCCE ត្រូវបានផ្តល់ជាយករដ្ឋន៍ថ្មីក្នុងការអនុវត្តន៍យករាជការ និងចូលរួមក្នុងការរំភាពធម្មនៃការបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ និងការបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងប្រទេសបាសាអង់គ្លេស។

លើសពីនេះ សារ RCCE ត្រូវបានផ្តល់ជាយករដ្ឋន៍ថ្មីក្នុងការបង្កើតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនៅក្នុងប្រជាជន ទាំងនៅក្នុងប្រជាជនទាំងមួយ ដើម្បីជាភាសាទា គំនិតផ្តូចផ្តើមនេះពីការបានផ្តល់ជាយករដ្ឋន៍ថ្មីក្នុងការបង្កើតរបស់ប្រជាធិបតេយ្យទាំងនេះ ជាប្រចិនភាសា ប្រមទាំងជាការសាស្ត្រាដឹងដែរ គឺរីងថា ការប្រើប្រាស់សម្ងាត់ RCCE ត្រូវនូវប្រកែទ និងងាយស្មូលយល់ ត្រូវប្រើប្រាស់សម្ងាត់ ដោយបានការដឹកនាំផ្តល់ពីរាជ្យរនៅក្នុងប្រទេស មិនគឺមកពីផ្តល់ពីការបង្កើតរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ និងពេទសញ្ញានៃជីវិត ១៩បូណ្ឌារោងចំណាំខ្លួន ដើម្បីជាការបានផ្តល់ជាយករដ្ឋន៍ថ្មីក្នុងប្រជាជន។

ខណៈពេលដែលខបករណីពិនិត្យតាមជាន់ដែលគេនិយមប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្ថានភាពអាសន្ន អាជីវកម្មប្រើប្រាស់សម្រាប់ភាសាំដែលមួយជាលូជាបានពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្សេងៗជាយសារ RCCE អំពីជីវិ៍ភី-១៩ ដល់ក្រុមគោលដោជាក់លាក់ គេត្រូវការ

ជាន់ទេរីកប្រិតលទ្ធផល និងការវិភាគផ្សេងទៀត។

ការអនុវត្ត RCCE ផែលមានផ្លូវការជាបច្ចុប្បន្ន និងសម្រាប់ប្រើប្រាស់
(interactive dashboard) ដាច់នូយ ផែលផ្តល់លទ្ធភាពខ្លួច
អាចថ្លែកចិត្តនូវសំណងជានេរមានៗ បានផ្តល់នូវសំណងជាបច្ចុប្បន្នទៅ
ហើយ ផែលវាំសំណងខ្លួចពីប្រកប និងជំណើរការផែលសាមីរំ
ផ្លូវជ្រើយអំពីបានកីឡា និងបំផុតចលនាសហគមន៍ដីរឿងផ្លូវជំនួយ
ក្នុង-១៩ សស់យុទ្ធស័យកម្ពុជា កំពុងសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ និងការ
ប្រព្រឹត្តក្របស់មនុស្ស។ មានកសិការដែលបង្ហាញថា សារ RCCE
បានធ្វើបង្ការបង្កើតក្រុមប្រជាពលរដ្ឋគោលដៅមួយភាគតាំង ហើយ
អ្នកផែលបានទទួលសារទាំងនេះ មានការយល់ដឹងប្រើប្រាស់ដីរឿងផ្លូវជាបច្ចុប្បន្ន
អំពីការប្រើប្រាស់បង្ការការង្លេងកាលជាលដ្ឋានក្នុង-១៩។ ទិន្នន័យនេះក៏
បង្ហាញថា មានការអនុវត្តតាមការប្រើប្រាស់បង្ការដឹងផ្លូវជាបច្ចុប្បន្ន ក្នុង
កម្រិតខ្ពស់ជាមួយដឹងផ្លូវ។ ទៅជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទិន្នន័យក៏
បង្ហាញដឹងផ្លូវថា មិនមែនសកម្មភាពបង្ការដឹងទាំងអស់សុទ្ធតែត្រូវ
ឡើងក្នុងកម្រិតប្រើប្រាស់បង្ការត្រូវនៅក្នុងក្រុងក្រាន់ឡើយ។ ភាពខស់នៃក្រុងក្រាន់
កម្រិតប្រើប្រាស់បង្ហាញប៉ុន្មានការអនុវត្តតាមបានការការពារ បង្ហាញខ្លួចដឹងផ្លូវ
ផ្លូវក៏ផែលសារ RCCE រួមចំណោកដែលការង្លេសប៉ុន្មានការប្រើប្រាស់
មនុស្ស ប្រមូលទាំងផ្លូវក៏ផែលក្រុងការការពារក៏កលម្អិតឡើង។

រូបភាពខាងក្រោម សង្គមបទស្ថានភាពដំឡើង-១៩ នៅតាមចំណុចករណី។ គិតត្រឹមថ្វីទី ២៥ ខែ កញ្ញា មាន ២៧៥ ករណី និងពីមានករណីបាត់បង់ជីវិតឡើយ។ ករណីភាពថ្វីនេះគឺជាករណីនំចូលហើយមានរយៈពេលចំណុច ២ ដែលចំណុចករណីមានការកើនឡើងជាពិសេសនៅថ្ងៃឆ្នាំចុងខែ កញ្ញា: និងចុងខែ មីនា និងកញ្ញាខែ កញ្ញាឆ្នាំ ២០២០។ ទោះជាយើងណាក៏ដោយ ពីមានការយករាល់ពីការចេញផ្សាយក្នុងសហគមន៍ក្នុងប្រចែងសកម្មជាមួយ។ ពេលដែលនៃការអនុករណៈដែលបាប់ដើមកាលពីខែ មេសា គឺក្រោយពេលកើនឡើងចំណុចករណីជាបីកដំបូងហើយក៏នៅខ្លួនការបិទសាលាដូរ និងត្រីស្ថានកម្មាធាសស្ថាយ (ដូចជា ខាងក្រោម កន្លែងលេងកើតឡាតាំង ១៦៧) ប្រមូលដំណឹងការអនុករណីជានករីតក្នុងដំឡើងឡើង។

³ ផែនកំណើនអន្តរកម្មភាពប្រជុលមេលិតាមយោទេបទទាំងនេះ <https://unicef-cambodia.discover.ona.io/superset/dashboard/11/>

សំណាក់ស្នើសុំនៃយោបាយប្រព័ន្ធភាពអំពីកិដ្ឋិទេស សម្រាប់គេបានចូលរួមជាប្រព័ន្ធ តាមរយៈរបាយការណ៍ <https://covid19-map.cdc.moh.gov.kh/>

➤ ចំណាំនាន់តែនានាសិក្សាលេះ

ការអង្គភន៌មានដែនកំណត់ជាប្រើប្រាស់ទៅកំសំបន់ប្រជុំដីន ដែលបាន លម្អិតឡើងទៅក្រោកក្រុមប្រជាជនដែលរស់នៅកំសំបន់ប្រជុំដីន ដែលបានទទួលការអប់រំប្រើប្រាស់ និងអាចត្រូវបំនាំនកចំនងបានប្រើប្រាស់ (យើ គិតជាថាយឱយេនខ្ញុំ គឺប្រហាក់ប្រពេលត្រូវ) ⁵ ដែលជាអ្នកមានលម្អិតការពាណិជ្ជកម្មដានព័ត៌មាន តាមបណ្តាញសង្គម។ វិធីមួយដើម្បីកាត់បន្ទូយភាពលម្អិតនេះ គឺផ្តាត់តាមលីអ្នកទទួលដែលរបស់យុទ្ធនៃសេវាដុំការអង្គភន៌តាមទូទៅស្តី (អ្នកដឹងឈើយកបច្ចេកទូទន់ ២៥០ នាក់ ដែលត្រូវបានប្រើសិនិស ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសំណាកគ្នៃដោយកំណត់គោលបំណងជាមុន)។ អ្នកទទួលដែលចាំងនេះប្រពេលជាមិនធ្លាប់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនុញ្ញាត ដើម្បីតាមដានព័ត៌មានតាមបណ្តាញចំនាំនកចំនងសង្គម និងជាក្រុមដែលងាយរងគ្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងសង្គម។ អ្នកដឹងឈើយកបច្ចេកចាំងនេះ បានចូលរួមយើងសកម្មនៅក្នុងកម្មវិធីនានារបស់យុទ្ធនៃសេវា។ ដោយសារតែសំណាកគ្នៃការអង្គភន៌មានទៅកំក្ថែច ពេលគឺមានអ្នកចូលរួមប្រមាណជាបាន នាក់ និងដោយសារតែការព្រើសិនិសអ្នកដឹងឈើយកបច្ចេកឡើងការបែបចែងក្នុងការអង្គភន៌មានទៅកំក្ថែច ការដឹងឈើយកបច្ចេកចាំងនេះពីបាននៅពេលពីត្រូវនិភ័យការពាណិជ្ជកម្មដែលបានប្រជុំដីន ពីការភាពមានចំនួនកិច្ចចូចបំផុត ក្នុងសំណាកគ្នៃនៃការអង្គភន៌មាន។ ការអង្គភន៌មិនអាចជានាថាទា សារអប់រំ ព្រមទាំងអនុវត្តមន្ត

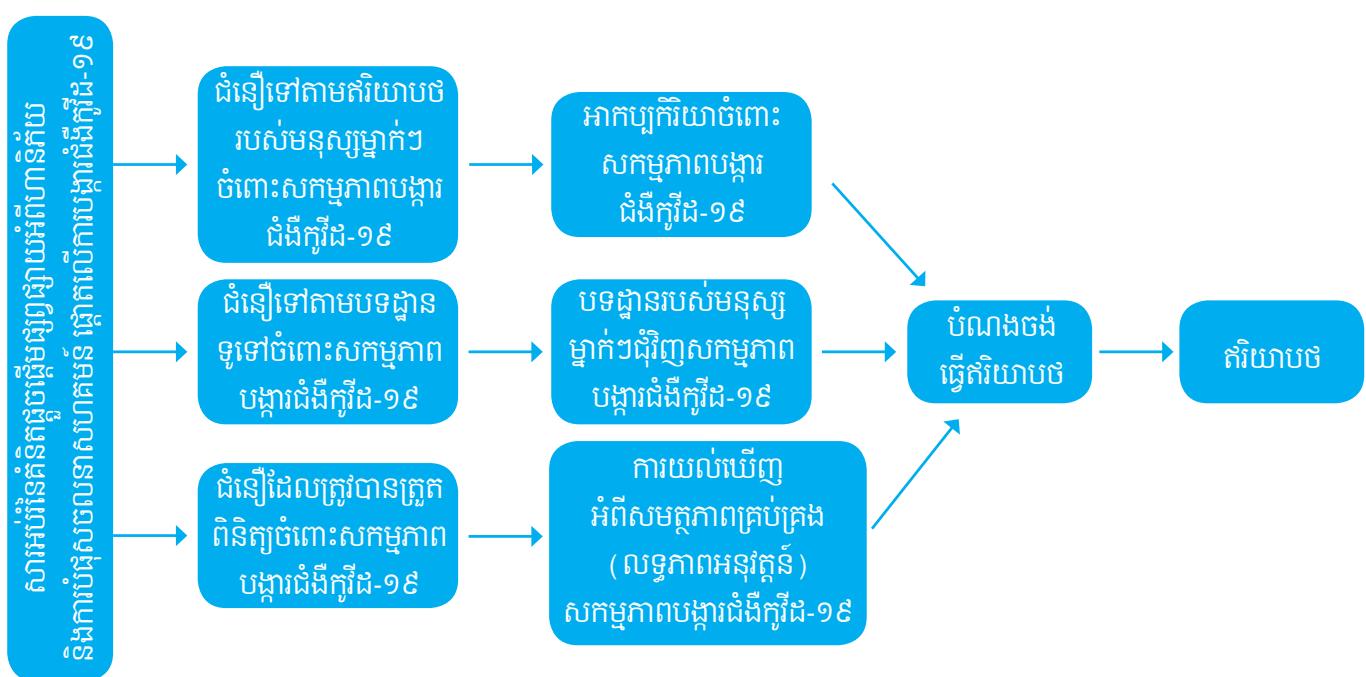
➤ ក្រុមខំណ្ឌាតិនាគប្រើស្តី៖ សិទ្ធិភាពទៅលើបានរៀនបាន (Theory of planned behaviour)

ទ្រីស្តីស្តីពីសិរិយាបចជំណលក្រុងបានគ្រាងទូករបស់ Fishbein និង Ajzen ផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌដឹងថាកំច្ចាស់ និងពាក់ព័ន្ធមួយ សម្រាប់ពន្យល់ពីតួនាទីនៃអនុភាពមនុតាមប្រព័ន្ធដូចជាយកុងការ លើកទីកច្ចាស់ខ្លួននាមការផ្តាស់ប្តូរសិរិយាបចជាកំព័ន្ធនឹងសុខភាព។ តាមរយៈការណាប់ទំនាក់ទំនំនៃរាងដែលស្រី និងសិរិយាបច ទ្រីស្តីនេះ ព្យាករចា បំណងបស់មនុស្សម្នាក់ក្នុងការធ្វើសិរិយាបចសែនរក សេវាសុខភាព តើអារ៉ាប្រើបានឱកាសដឹងជូនសិរិយាបចដ្ឋានលើខ្លួន និងបទដ្ឋានរបស់មនុស្សម្នាក់។ ចំពោះសិរិយាបចនេះ កំដួងជាការ យកបំផើត្រូវឱសមត្ថភាពខ្លួនដួងបស់បុគ្គលិនោះ ក្នុងការអនុវត្ត សកម្មភាពនេះ ជាការត្រូវឱយដែល Fishbein និង Ajzen ឱ្យ និយមន៍យប់ជាតា "ការគ្រប់គ្រងសិរិយាបច"។ ក្របខ័ណ្ឌទ្រីស្តីនេះ រួចរាល់ អាកប្រកិយានិងមាន បទជានសងម៉ោងដែលផ្តល់នូវភាព

៥ អ្នកផ្តល់ឈប់ចំណោះការអនុវត្តន៍ ៤១ ភាគរយគឺជាស្រី និង ៥៩ ភាគរយគឺជាប្រុស។

(perceived control)។ ក្នុងពេលដាមួយគ្នា កត្តានៅក្បិតបុគ្គលនិងកត្តាសង្គមធ្វើដោយទៀត ដូចជាការយល់យើង្ហាតីហានិភ័យ អាយុជាតិទន្លេ និងកម្រិតនៃការអរប់ អាចចូលមកធ្វើខ្សោះស្ថែសំណើ ដូរកំណើនក្នុងក្រោបានគេព្យាករទុកបាតានំខ្សោះការផ្តាស់បុរីយោបច្ចេ។

ជាយវារ៉ាទំគូបីប៊ែរ Fishbein និង Ajzen ផ្តាចការយករបាយទទួលបានការគូបីប៊ែរ RCCE នៅការផ្តាស់បុរីយោបច្ចេ។

នៅពេលដែលគំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE ស្តីពីជំនួយក្នុង-១៩ ត្រូវបានយកមកកបញ្ញាលក្នុងទ្រីស្តីស្តីពីកិយាបចេដែលក្រោបានគ្រោងទុក គំនួន:ព្យាករបាតា ព័ត៌មាន និងចំណោះដឹងដែលបានពីគំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE និងមានគិតិតាលលើជំនួយបែស់មនុស្សអំពីសារៈសំខាន់ភាពអាចទទួលយកបាន និងភាពអាចធ្វើទៅតានំនេះកិយាបចេបង្ការដែនឹង: (ដូចជាការលាងសហ្ថភ័ណ៌ ការក្រុតម្នាក់សិក្សាតាម ។ល។) ដែលនំខ្សោះសុវត្ថិភាពបំណងធ្វើសកម្មភាពទាំងនេះ៖ សារអរប់នៃគំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE សម្រាប់ជំនួយ និងអាកប្បកិយាតាមរយៈគន្លឹះសំខាន់ៗចំនួន ៣៖

១. ចំណោះដឹងការនៃកំព្យូលព្យារអំពីជំនួយ-១៩ នំខ្សោះការព្យូយបាមការនៃតំខ្លោះ និងការប្រការនៃយកអាកប្បកិយាតាមវិធានការបង្ការដែនឹងនេះ៖
២. ការទទួលដ្ឋានព្យារបន្ទុះសារអរប់ជាសាធារណៈអំពីការបង្ការហានិភ័យជំនួយ-១៩ការនៃតំខ្លោះ នំខ្សោះសុវត្ថិភាពចាត់ទុកវិធានការការព្យារ ជាមួយដែលគេធ្វើជាទូទៅទៅទៅហើយ

ចិត្តទុកដាក់លើការផ្តាស់បុរីយោបច្ចេក្រាយទៅក្នុងកិយាបចេនៅក្នុងទទួលបានគ្រោងទុក៖ អាចប្រើបានក្រុមហ៊ុនក្នុងការផ្តាស់បុរីយោបច្ចេ (theory of change) បែបតំណាង (proxy) សម្រាប់ពិនិត្យភាពជាន់លទ្ធផលដែលសម្រចចានដោយគំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE ជំនួយក្នុង-១៩។

ក្នុងសង្គម និងទទួលយកវិធានការនេះ៖
 ៣. ការបង្កើនសារផ្សេងៗជាយសារអរប់នៃពីធានការការព្យារ ដែលអាចធ្វើទៅបាន នំខ្សោះសុវត្ថិភាពចំនួនទុកចិត្តចាន់ខ្លួនមានសមត្ថភាពចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តវិធានការការព្យារនេះ៖

ព័ត៌មាននៃគំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE ជំនួយការបង្ការដែនឹង-១៩ នំខ្សោះការផ្តាស់បុរីយោបច្ចេទីនេះទៀត នៅពេលដែលជំនួយ និងអាកប្បកិយាបចេដែលក្រោបានគ្រោងទុក ដែលក្រោបានប្រើបានក្រុមហ៊ុនក្នុង នៃការផ្តាស់បុរី សម្រាប់គំនិតនិតិត្រូចធ្វើ RCCE ផ្តាចការលើជំនួយ-១៩ នៅកម្ពុជា ព្យាករប្រភេកកំលទ្ធផលដូចខាងក្រោម៖

៤. ប្រសិនបើសារ RCCE ជំនួយខ្សោះសុវត្ថិភាពលើថា កិយាបចេការព្យារដែនឹង-១៩ គឺជាកិយាបចេដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងមានសារៈសំខាន់ៗចំពោះសុខភាពបស់ពួកគេ
៥. និងអរប់ផ្សេងៗជាយអំពីកិយាបចេទាំងនេះ ក្នុងទម្រង់ជាតិ

6 Fishbein, Martin and Icek Ajzen. 1975. Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to Theory and Research. Reading, Mass: Addison-Wesley.

សកម្មភាពដែលអនុវត្តទឹកដីក្នុងសង្គម (ត្រូវបាន
សហគមន់ទលេលយកបានយ៉ាងល្អ និងចាត់ទុកបានការ
ទទួលខសក្រោះក្នុងសង្គម)

៣. និងបង្កាញពីលទ្ធភាពដែលមនុស្សម្នាក់កំរាបជើសរើសកម្មភាពទាំងនេះជាន (ពេលគឺមនុស្សមានខែករណ៍សម្រាប់អនុវត្តតាមសកម្មភាពទាំងនេះ)
 ៤. ពេលនោះមនុស្សនឹងចង់អនុវត្តវិធានការការពារទាំងនេះ ខ្លាំង
 ៥. ហើយរួចរាល់ប្រាកដជាអនុវត្តតាមតិចបែចការពារទាំងនេះ ជាមិនខាន។

ដោយមានការគាំទ្រពីអ្នកនុវត្តន៍ដែលកំណត់ទៅការបង្កើតរបស់ការឃាយ

➤ තුන්හිස්තරකේ ශාලකාම වෙළුණෙයි

ផ្នែកខាងក្រោមបង្ហាញរួមទិន្នន័យដល់ការយើត្សាសំខាន់ៗ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងជាប្រភេទទាំងនេះការងារនៃគណន៍សកម្មភាពដែលរួចរាល់ពីការបង្កើតឱ្យមិនមែនជាផ្លូវការបំផុត នៅក្នុងការងារនៃគណន៍សកម្មភាពដែលរួចរាល់ពីការបង្កើតឱ្យមិនមែនជាផ្លូវការបំផុត

ដែលក្រុវាតានបូរីប្រាស់ក្នុងការអង្គភាព RCCE ព្រមទាំងការរំបៀបចំឡក អញ្ជូនតិចទាំងនេះទៅការមាយផែនខ្លួន ពីការការពាណិជ្ជការ និងការអំពី ក្នុងជាមុន ព័ត៌មាន RCCE ដែលលើកឡើងនៅក្នុងលេខយោងទី ១១

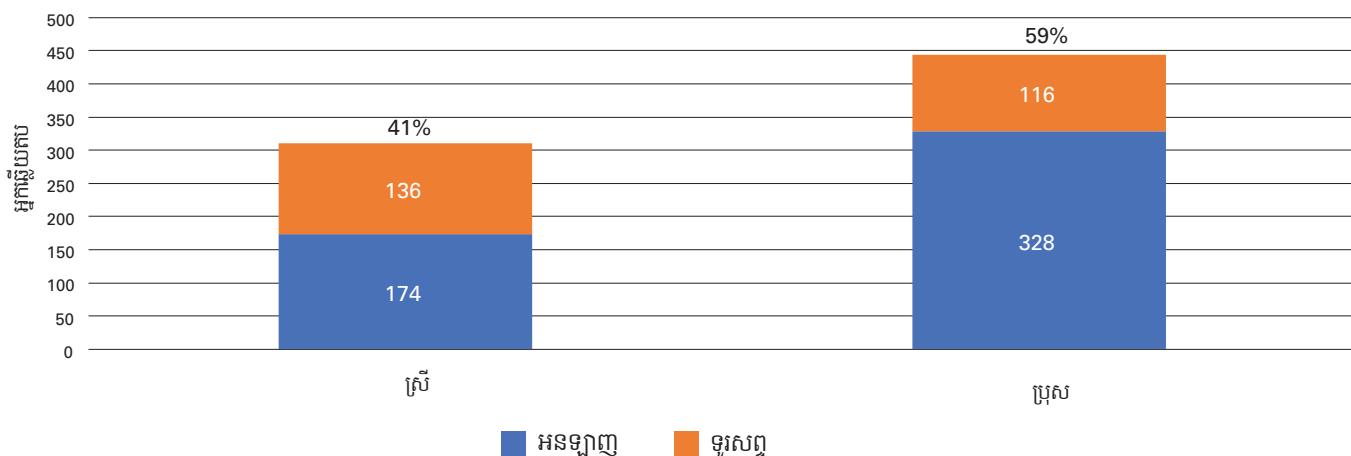
ក្រុមរោងការក្នុងក្រសួងពីការអភិវឌ្ឍន៍សាធារណរដ្ឋបាល

➤ ຜັກຂະໜາງຕະຫຼາມສາກົນໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນປະເທດລາວສະບັບປຸງກັດຕະຫຼາມ

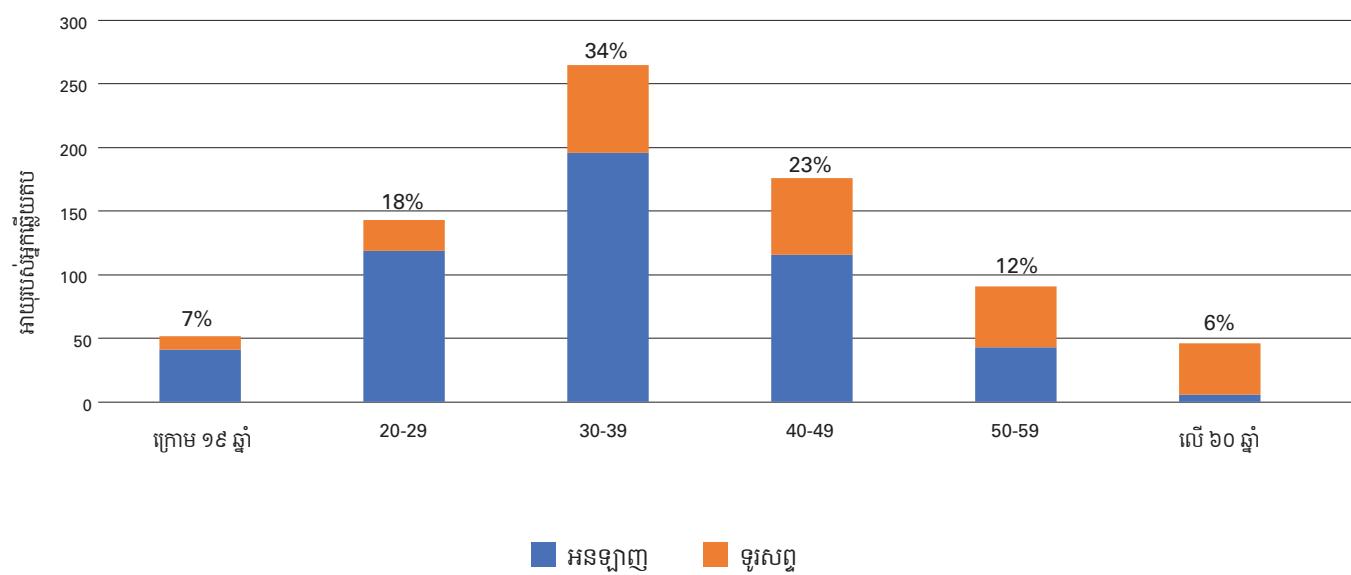
ការអនុវត្តបែការយល់ដឹងអំពីជីវិធម៌-១៩ តាមអនុវត្ត
ធ្វើឡើងដោយយុទ្ធសាស្ត្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានផ្តល់ជាយ៉ាង
ទូលំទូលាយការមួយ:ប្រព័ន្ធចំនាត់កំទំនងសង្គម ដោយផែគុណភិត

និងសារជាមក្សាទីក្រមបិនទូរគមនាគមន៍ (ក្រមបិន Smart) បានទទួលមកវិញ្ញនុវករដើម្បីយកបច្ចុន្តន ពណ៌ខ្លួន អ្នកដើរយកបច្ចុន្តោះការអនុវត្តន៍ មានរបាយកម្មឬប្រជាសិល្បៈដែលក្នុងការបង្កើតរបាយកម្មនៃក្រមបិន។

រូបភាពទី ៣៖ យោនខ្មែរបស់អ្នកធ្វើយកប

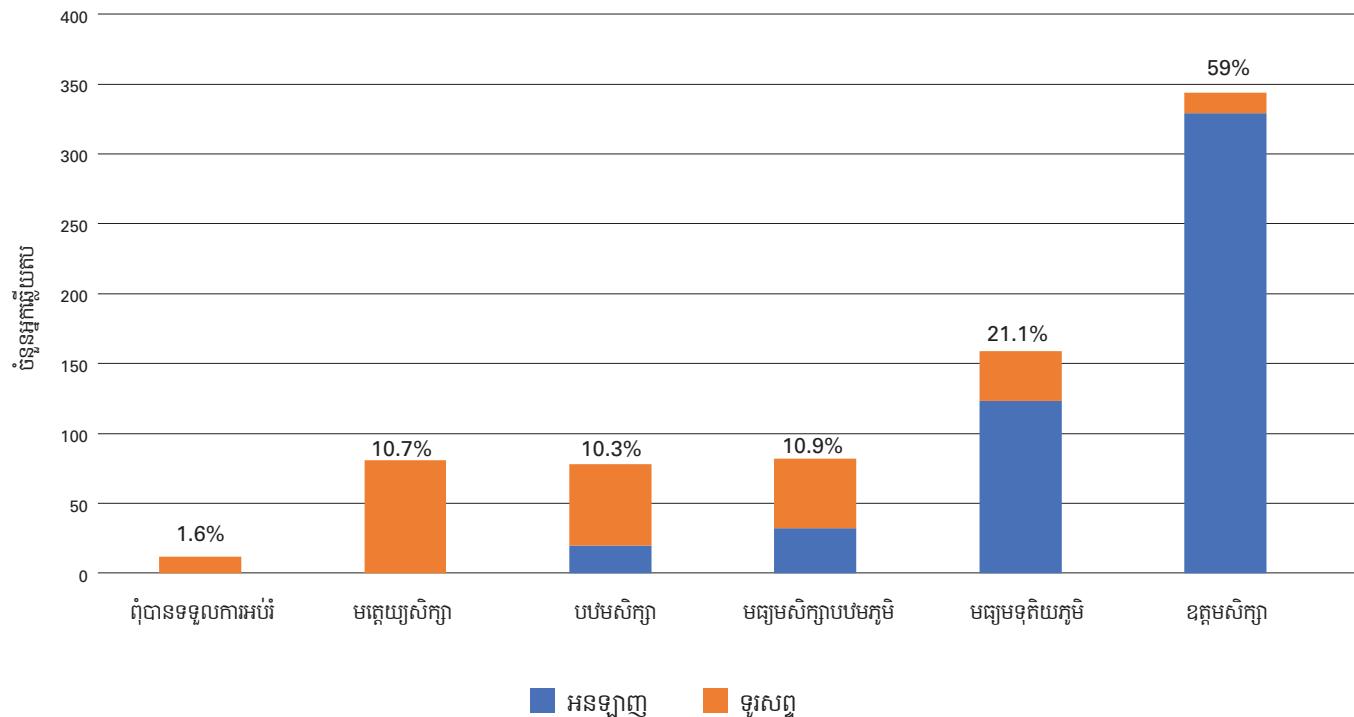
របភាពទី ៤: អាយុរបស់អ្នកធ្វើយកប

7 អុកធ្វើយកបង្ការដើម្បីសិកសំណួរសម្រាប់ផ្តើយកបណ្ឌក់ចាន។ នេះមាននៅបច្ចុប្បន្ននូវសុខិតិម័យនសុខុភ័យជាប្រព័ន្ធបុគ្គលិតាតាមបែបដួចគ្នានៅទីផ្សេងៗ

រូបភាពទី ៥៖ កម្រិតអប់រំបស់អ្នកផ្តើយពប

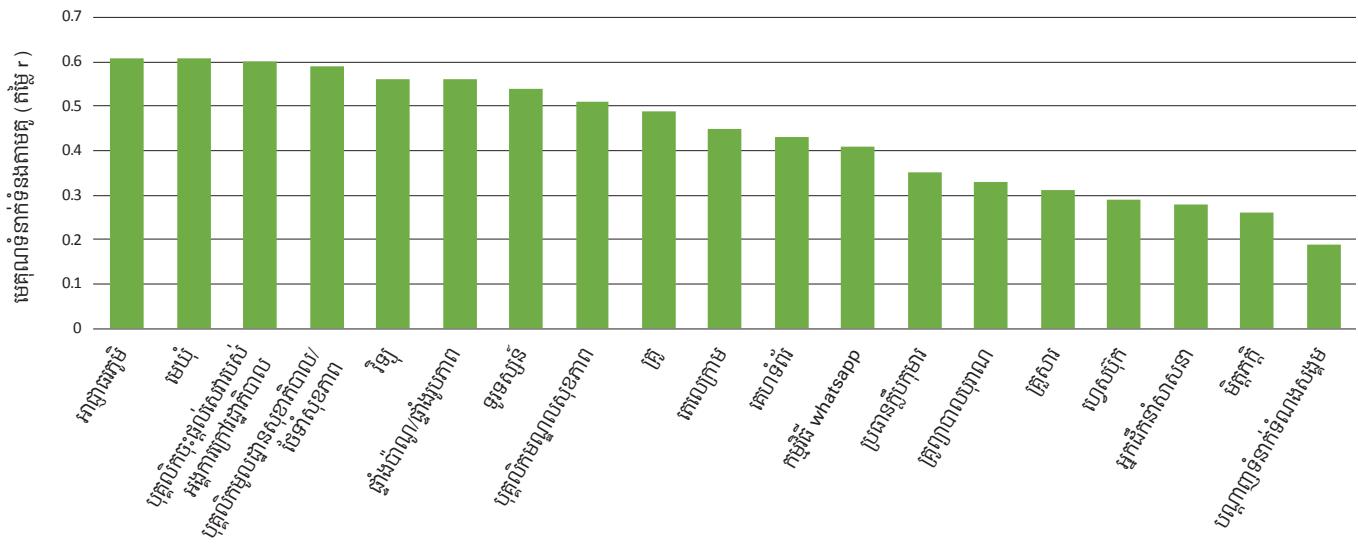
តាមអនឡាញលើកជាមគ្គយោបល់។ ទោះជាយោងណាក៏ដោយ
ដោយសារតែសំណាក់រួមការអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ មាន
ទំហំជាជាន លទ្ធផលនៃការអនុវត្ត RCCE ជាមួយ លម្អិតទៅកែ
បុគ្គលដែលមានការអនុវត្តសំជាន និងមានភាពយុទ្ធភាពជាមួយ ពាល
ឆ្នាំ។ ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងនេះ ៩១ ភាពយុបង្ហាញអគ្គសញ្ញាណ
ខ្លួនឯងចាបាម្នូកដែលតាំងតិករាជការ អ្នកធ្វើយកបភកច្រើន
កំមកពីតំបន់ប្រជុំនេះ និងមានដំណឹងសិក្សប្រជាធិបតេយ្យបំផុតក្នុង
ប្រទេស ដូចជា ភ្នំពេញ សៀមរាប បាត់ដំបង និងតាអំរ៌ ជាថីម។
ដូចលើកទីផ្សើវីឌីខាងដើម ដោយសារតែលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្របស់
អ្នកធ្វើយកប និង សំណាក់រួមទីនេះយោងនៅទំហំក្នុង ទាំងសម្រាប់
ការអនុវត្តតាមអនឡាញ និងទាំងការអនុវត្តតាមទូរសព្ទ លទ្ធផល
ដែលបានពីការអនុវត្ត RCCE នេះ ពំន្បែងបញ្ចាំងពីក្រោមប្រជាធិបតេយ្យ
គោលដៅទាំងស្រុងនៃតំនិកជ្លួចជ្លើម RCCE ស្ថិតិជីក្សីដែល-១៩
ដែលអនុវត្តនៅថ្ងៃកំដាច់ និងថ្ងៃកំក្រោមជាកំឡើយ។ បុណ្ណោះ យើទោះ
ជាមានដំនៅកំណត់ទាំងនេះក៏ដោយ លទ្ធផលដែលបានពីការអនុវត្ត
នេះនៅក្នុងប្រជាពលរដ្ឋនៃក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ បុណ្ណោះ និងការ
ផ្តល់ប្រជាពលរដ្ឋនៃក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ និងក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ
នៃក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ និងក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ និងក្រសួងពេទ្យប្រជាធិបតេយ្យ

➤ ប្រកប្បន្ទាប្រាយតំណែង

ច្រក និងប្រកតដុយ្យជាយព័ត៌មានជំនាញគេចំនួន ៥ ដែលអ្នកធ្វើយកបច្ចេកវេទោះការអនុវត្តន៍បានទទួលព័ត៌មានអំពីជីវិភាគរឿង-១៩ រួមមាន ហ្មសិក ទូរសព្ទ អាជ្ញាធរកម្ម ផ្សំងតាមុ/ទ្វាងរូបភាព និងក្រុមប្រឹក្សា/ឈុយុទ្ធបានដោយ ខណៈពេលដែលអ្នកធ្វើយកបច្ចេកវេទោះការអនុវត្តន៍បានទទួលព័ត៌មានការឃរោះហ្មសិក នានា អ្នកធ្វើយកបច្ចេកវេទោះការអនុវត្តន៍បានទទួលព័ត៌មានអំពីសក្ខិណា ថាគារធ្វើប្រកតព័ត៌មានដែលអាចធ្វើឡើងបានទទួលព័ត៌មានអំពីសក្ខិណាដោយនឹងការប្រើប្រាស់ប្រកតដែលអ្នកធ្វើយកបច្ចេកវេទោះការអនុវត្តន៍បានទទួលព័ត៌មានអំពីសក្ខិណា ជាមួយនឹងការដាក់ពិនិត្យជាមួយលើប្រកតព័ត៌មានដែលអាចធ្វើឡើងបានទទួលព័ត៌មានអំពីសក្ខិណា

រូបភាពទី ៦៖ ប្រភពព័ត៌មាន ផ្សែបនិងការរៀនទុកដឹកជញ្ជូនបៃត្រព័ត៌មាន (មេគូណាចំនាក់ចំនងខេត្តកាមកូនីមួយៗ

-pairwise correlation coefficient)

បាន ទិន្នន័យដែលបានពីការអនុវត្ត RCCE នេះ បង្ហាញពី អ្នកដែលទទួលសារអរប់អំពីដំឡើងក្នុង-១៩ពីអាជ្ញាធម៌ ក្រោមបីក្សា/មេយុំ បុគ្គលិកសុខាភិបាល វិញ្ញា ផ្ទាំងចាប្តូរ និងទទួលស្តុ ទំនងដាក់ ដើម្បីទទួលស្តុពីក្រុងក្រោមបានដែលពួកគេទទួលបានជាងគោ។ ទំនាក់ទំនង រាយក្រឹងអ្នកដែលទទួលសារអរប់អំពីសុសក្សា ធានាយេរោះ: ហ្មេសបុរិក និងការដើរក្នុងក្រុងក្រោមបានជាក់ស្តូងរបស់ពួកគេលើពីក្រុងក្រោមបានដែលផ្តល់ឱ្យ ពួកគេ មានកម្រិតខ្សោយជាងទំនាក់ទំនងរាយក្រឹងអ្នកទទួលពីក្រុងក្រោមបាន ជាមួយនឹងប្រកាសពីក្រុងក្រោមបានដូចជាប៉ាហ៊ប់ខាងលើ។

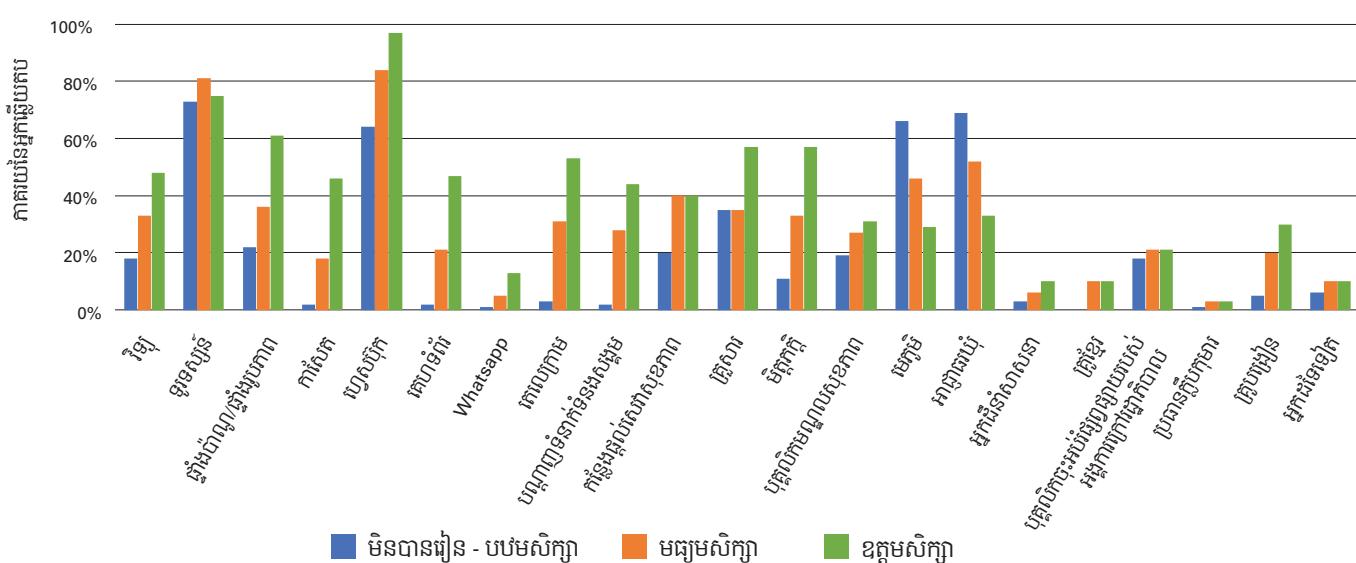
ការលើក្រសួង បុបណ្ណាញទំនាក់ទំនងសង្គមធ្វើនៅខេត្តក្រោម ឯកសារ
អប់រំស្ថិតិយវិធីស ក្នុងជាជាម្រឿនដែលបានទទួលការគាំទ្រ
ពីយុត្តិធម៌ កំបង្ហាញទូទៅនៃលើខំពីហេរូសិក សំស់ស្ថាបន់
ដ្ឋាកិចាល រួមទាំងទំព័រការរបស់សម្រាបនាយកដ្ឋាម្ននឹងដង
ដែរ (ដែលជាទំពីហេរូសិកមានអ្នកការមជានប្រើបានជាងគេ នៅ
កម្ពុជា)។ ដោយសារតែសារអប់រំ RCCE អាចធិនីភីដែលជាប្រើបាន
ព័ត៌មានតាមរយៈបណ្ណាញទំនាក់ទំនងសង្គម ផ្ទាល់បាន និងស្ថិតិ
ទូរសព្ទ គឺនិតិជូនដើម្បីនេះទំនងជាន់ទទួលបានជាតិដៃយក្សិកការធ្វើ
ធ្វើយដល់មនុស្ស តាមរយៈប្រកាសដែលពួកគឺប្រើបាស់ប្រើបានជាងគេ។
យើងទៅជាប្រកាសទាំងនេះត្រូវបានចាត់ទុកចាមិនអាចធិនីភីទូកចិត្តបាន
យើងណាក៏ដោយ តាមរយៈការធ្វើដើរតែជាមួយនឹងព័ត៌មាន
សុខភាពផ្តើការ សារអប់រំ RCCE នេះប្រើបាលជាមានប្រសិទ្ធភាព
ក្នុងការបង្កើតដីទូកចិត្តបាននៃប្រកាសព័ត៌មាននោះ។

ទិន្នន័យអង់គ្គ RCCE បង្ហាញថា សម្រាប់ច្រកព័ត៌មានភាគ

ព្រៃនដែលតម្លៃខ្សោយកប្រើបានសំអានសាមីរំ ជូចជាត្រាំងបាត់ណ្ឌ ការសែត ហ្មសបិក និងគេហទំព័រ អ្នកធ្វើយកបែផែលបានទទួលព័ត៌មានអំពីដំឡើង-១៩ តាមរយៈប្រភេទដែន: ព្រៃនតែជាអ្នកដែលមានកម្រិតអប់រំខ្ពស់។ និន្ទាការនេះវាបានកើតឡើងដោយសារតែអ្នកដែលមិនសុវត្ថាមានការអប់រំ អាចចាំមានសមត្ថភាព ពេលទំន់បុលទុកភាពយើប្រើបានសម្រាប់ខ្លួន ដើម្បីអានសាមីរំ អំពីកុសក្សិណាថែវីយ៍។ អ្នកធ្វើយកបច្ចេកទេះការអង្គភ័ព់ដែលបានទទួលសារអំពីដំឡើង-១៩ តាមរយៈមេយុទ្ធនឹងរាជ្យរាជក្រឹម ព្រៃនតែមានកម្រិតអប់រំបាប និងភាគព្រៃនជាមានសុវត្ថភាពមានអាយុ ព្រៃន (ចាប់ពី ៥០ ឆ្នាំឡើងទៅ) ជូចដែលបង្ហាញនៅក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងប្រកាសព័ត៌មាន និងការធ្វើទូកចិត្តលើប្រកាសព័ត៌មាន

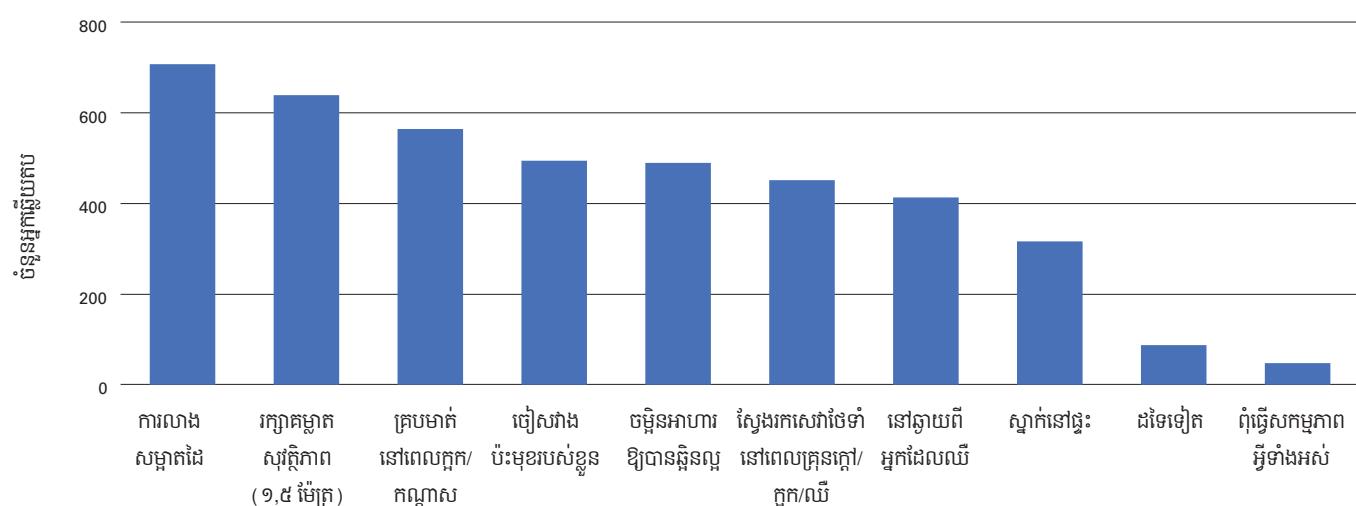
(រូបភាពទី ៦) អ្នកធ្វើយកបទចាំងនេះក៏ទំនងជាប្រើទុកចិត្តលើមេយ្យ និងអាជ្ញាធម្មកម្មដែលជាអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានខ្សោយកទេ អំពីដំណឹងវិសាក្សណាទុងដែរ។ គម្ពារនៃការរោប់សម្រាប់អ្នកដែលបានទទួល ព័ត៌មានអំពីដំណឹងក្នុង-១៩ ពីទូរសព្ទ គ្រឿសារ មិត្តភកិ និងគ្រូបង្កែវ ទាមទារខ្សោយការរើករាលបន្ថែមឡើត។ អាចចាត់អ្នកដែលមានកម្រិត អប់រំការនៃពេទ្យស់ អាចទទួលបានព័ត៌មានពីគ្រូបង្កែវ ដោយសារ ពេទ្យកទៅជាអ្នកដែលមានលទ្ធភាពញ្ចនក្នុងទេសាលាដែល បុណ្ណោះ គម្ពារនេះក៏អាចកើតឡើងដោយសារកំពតភាសាអង់គ្លេសដូចជាបាត់ និងរបៀបធ្វើដែលឡើត ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ គេតុំអាចកំណត់ដឹងចេញពី សំណើទិន្នន័យដែលមាននោះឡើយ។

របភាពទី ៧: ប្រកតព័ត៌មានអំពីជីវិថី-១៩ ដែងចេកទៅតាមកម្មិតអប់រំខស់បំផុត

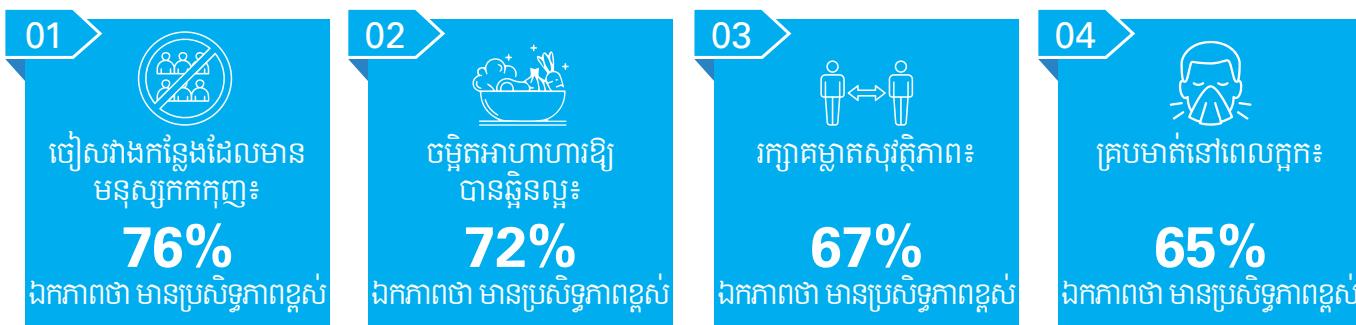
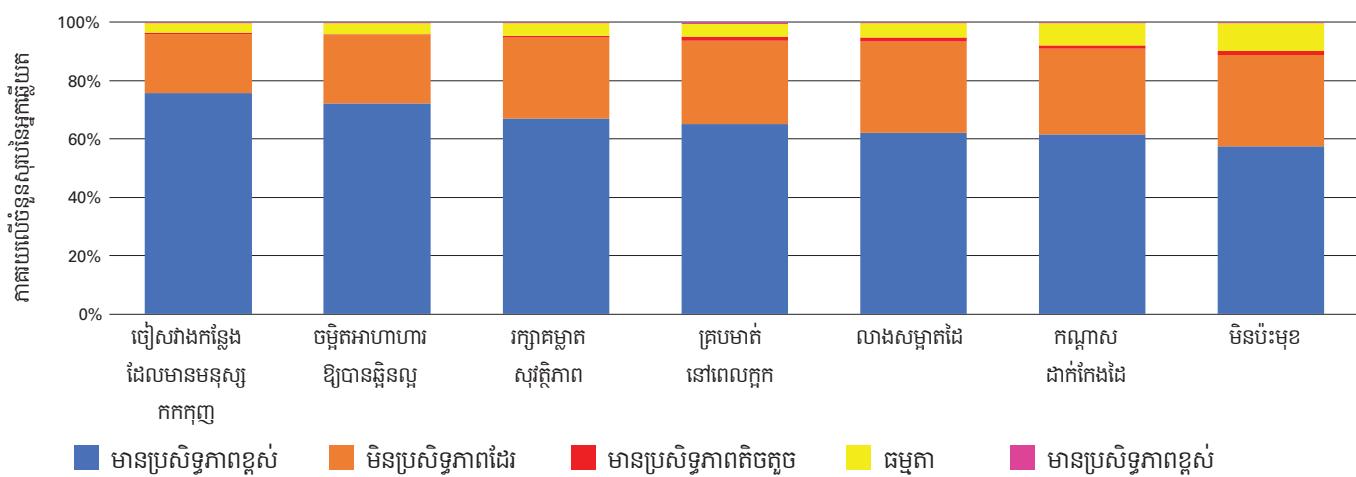
➤ ចំណោះវិទ និលអភកប្បគិរិយា

របភាពទី ៩៖ សារសំខាន់ៗដែលធានទទួលពីប្រកាសព័ត៌មាន

លទ្ធផលនៃការសម្រាប់អនុវត្តបង្ហាញថា សារអប់រំសំខាន់ៗ អំពីជំងឺរឿង-១នៃសំគាល់និតិកដ្ឋានជាមួយ RCCE បានធ្វើត្រូវបានលើកដែលបានចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តការងារអនុវត្ត និងការអនុវត្តការងារអនុវត្តន៍ ដែលក្នុងនោះអ្នកធ្វើយកបែន ៩៩ ភាគរយលើកទីផ្សេងៗ ពួកគេបានយើង្វាសារអប់រំអំពីការការពារជំងឺនេះ ហើយ អ្នកធ្វើយកបែន ៨៧ ភាគរយលើកទីផ្សេងៗ សារអប់រំទាំងនេះនាយក្រឹមយកបែន ៦៣ ពីការការពារជំងឺ និងការរៀនជំងឺ គឺជាសារសំខាន់ៗចំនួន ២ ដែលអ្នកធ្វើយកបែនទទួលពីប្រកាសពីមានទាំងនេះ។ អ្នកធ្វើយកបែនចំពោះការអនុវត្តបានកត់សម្រាប់ថា សម្រាប់ការណា ជំងឺចំនួន ៥ ដែលសារអប់រំទាំងនេះនូវជាអនុសាសន្យមានការលាងសម្រាតដែរ ក្រោគម្នាក់សុវត្ថិភាព គ្របមាត់នៅពេលកក/

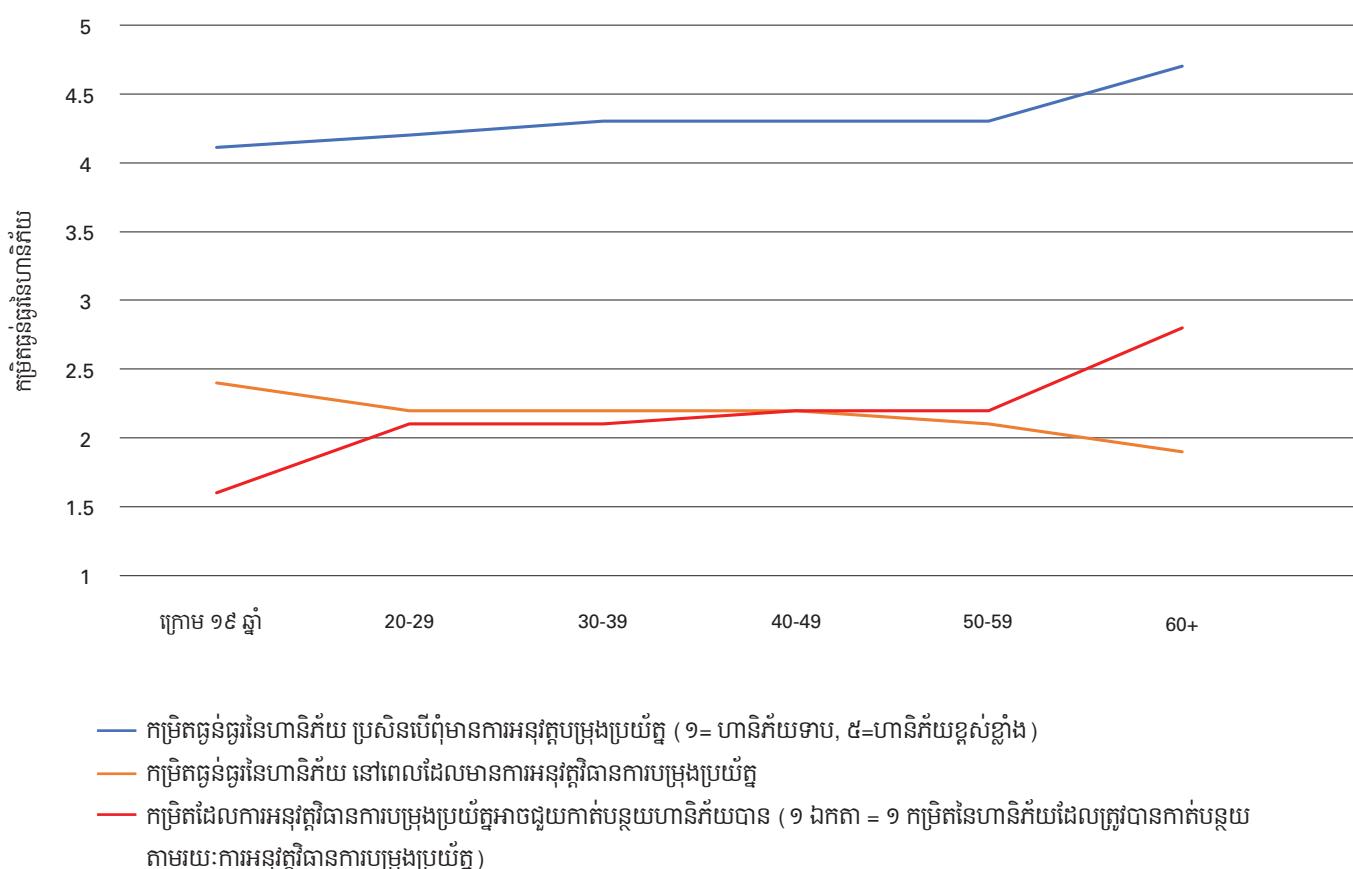
របាយការណ៍ នៃ ការយល់ដើរពីប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការការពេរ

ទិន្នន័យនៃការអង្គភាពនេះ បង្ហាញថា សម្រាប់គ្រប់វិធានការទាំងអស់ ដែលត្រូវបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ សម្រាប់បង្ហាករការព្យឹងកលដាលនៃជីវិក្សីដែល ៤០ អ្នកធ្វើយកបយ៉ាងហេចណាស់ ៥០ ភាគរយ យល់ស្របចាញិធានការនឹមួយៗ មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ដោយសារតែអ្នកធ្វើយកប ៦០% យល់យើងថា គ្រប់វិធានការទាំងអស់យ៉ាងហេចណាស់ គំមានប្រសិទ្ធភាពដែរ បុមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ អាចពន្លឺលើមួលហេតុដែលអ្នកធ្វើយកប ៨៥ ភាគរយយល់ស្របចាញិធានការព្យឹងជីវិក្សីដែល ៤០ អាចមានកម្រិតមួយគ្នាឌីកកំស្ថាល់ បុមានកម្រិតខ្ពស់ ប្រសិនបើតំបន់ប្រជប់ ប្រយ័ត្ន។ ទិន្នន័យអង្គភបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងវិធីមានគ្នាឌីកកំស្ថាល់ តាមនៃយស្តិតិ រាយការយល់យើងបន្ថែមនូវអំពីហានីកកំយនៃការព្យឹងវិសក្សិណា ព្រាយពេលអនុវត្តិធានការបែមឱប្រយ័ត្ន និងការយល់យើងបន្ថែមនូវគោរពនៃប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការដែលត្រូវបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍។ ឧណាគេតែលដែលការព្យឹងនៃទំនាក់ទំនងនេះមានការប្រប្លលតិចត្បូចពីសកម្មភាពមួយឡើង របៀបង្ហាញថា មនុស្សការព្យឹងចាត់ទុកវិធានការការព្យឹងមួយឡើង របៀបង្ហាញថា មនុស្សការព្យឹងចាត់ទុកវិធានការការព្យឹង

ចាមានសប្តាហាត ហើយតុកគោកនៃតារដីថា វិធានការបម្រឈរ
ប្រយ័ត្នជាយុមអាជកាត់បន្ទូយហានិភ័យនៃការផ្តល់ដំឡើង។ នៅ
ពេលដើរការប្រឈរដែរបារម្បែកយោល់យើងពីហានិភ័យនៃការចេញដីសុ
ជាយទាំងនាការប្រឈរប្រយ័ត្ន ជាមួយនឹងការយោល់យើងពីហានិភ័យ
ក្បាយពេលអនុវត្តិធានការបម្រឈរប្រយ័ត្នច ទិន្នន័យនៃការអង់គេ
នេះបង្ហាញថា អ្នកដើរយកបម្លឺលើយើងក្នុងមិត្តភាពនិភ័យចេងចាំបី
ក្នុងការបង្ហាញថា "ហានិភ័យខ្លួនខ្លួន" មកនៅ "ហានិភ័យមធ្យោ"
ស្រសិនបើមានការអនុវត្តិធានការបម្រឈរប្រយ័ត្ន។ ទេះដោយណាន
ក៏ដោយ មានអ្នកដើរយកបុគ្គិស៊ិន ៦៤ ភាគរយប៉ុណ្ណោះដែលយល់
ស្របថា ការចាត់វិធានការនឹងសំខីរហានិភ័យនៃការចេញដីសុចិះយ
ចាំបី។ នេះបង្ហាញថា វិធានការបម្រឈរប្រយ័ត្នមានសារ៖ សំខាន់
ប៉ុន្តែគិតិត្រូវ វិធានការទាំងនេះរាជលុបបំបាត់ពេលហានិភ័យ
នៃការផ្តល់ដីសុសិននេះទៀត។ ជាមួយម អ្នកដើរយកបុគ្គិស៊ិនគ្រប់ប្រគទ
អាយុ ឡើង ក្នុងការបង្ហាញថា នឹងពិភាការពាកទាំងអស់ យល់ស្របថា វីស
ក្នុងការបង្ហាញហានិភ័យផ្តល់សុខភាពដែលអាចត្រូវខ្សោយមានការ
ព្យាកាលនៅក្នុងដីក្នុងក្រប់ក្រង់ (ICU)។

របភាពទី ១០៖ ការយល់ដើម្បីពាក្យអំពីហេតុនីកិយ និងកម្មិតផ្តល់ជាតិ បែងចែកតាមរាយរូប

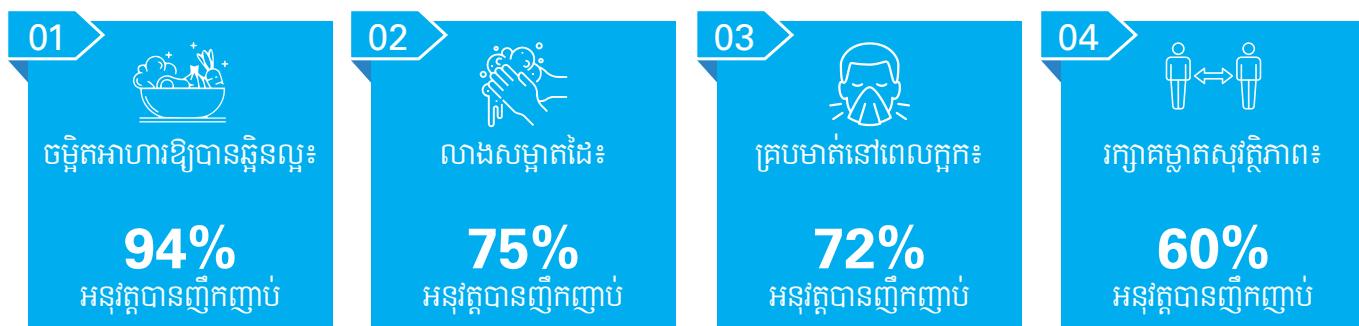

បានយ៉ាងច្រើន។ ប្រសិនបើគេប្រើប្រាស់កត្តាយល់យើងពីប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការការពារ និងការយល់យើងពីហានីកំយៈ ជាអ្នកសំចំនួនពីរសម្រាប់រាជដំបូង អាកប្បញ្ញតិយោចចំពោះការការពារដំដឹងក្នុង -១៩ ការអនុគត់នេះបង្ហាញថា ចំណែះដឹងបានបង្កើនអាកប្បញ្ញតិយោជាទិន្នន័យមានសំខាន់ស្មើចំពោះកិច្ចការពារខ្លួនពីដំដឹងនេះ។ និយាយម្នាក់នៅឡើត អ្នកធ្វើយកបច្ចំពោះការអនុគត់នេះដើម្បី វិធានការការពារ ជាទុកដាក់ មានប្រសិទ្ធភាព ហើយការពុំអនុវត្តតាមីធានការម្នាក់ ចំនួន អាចនាំឱ្យមានហានីកំយោចចំងារ ហើយឱ្យធានការប្រមុងប្រយ័ត្ន និងជួយកាត់បន្ថុយហានីកំយៈ។ ទៅជាយ៉ាងណាក់ដោយ ពាក់ព័ន្ធដាម្នាយនិងសកម្មភាពបស់បុគ្គលម្នាក់វិញ អ្នកធ្វើយកបដើម្បី ចា វិធានការការពារដែលត្រូវបានលើកជាអនុសាសន៍ម្នាយចំនួន មានប្រសិទ្ធភាពជាងីធានការរៀងរាល់ឡើត ក្នុងការចំស្ថាតការរៀងរាល់ រាល់ជាលើដំដឹងក្នុង -១៩ ដូច្នេះវិធានការចំនាំនេះទាំងអស់ជាការតែបន្ថុយហានីកំយៈនៅក្នុងវិធានការរៀងរាល់ នៅពេលដែលពាក់ព័ន្ធការគោរពនៃការការពារ។

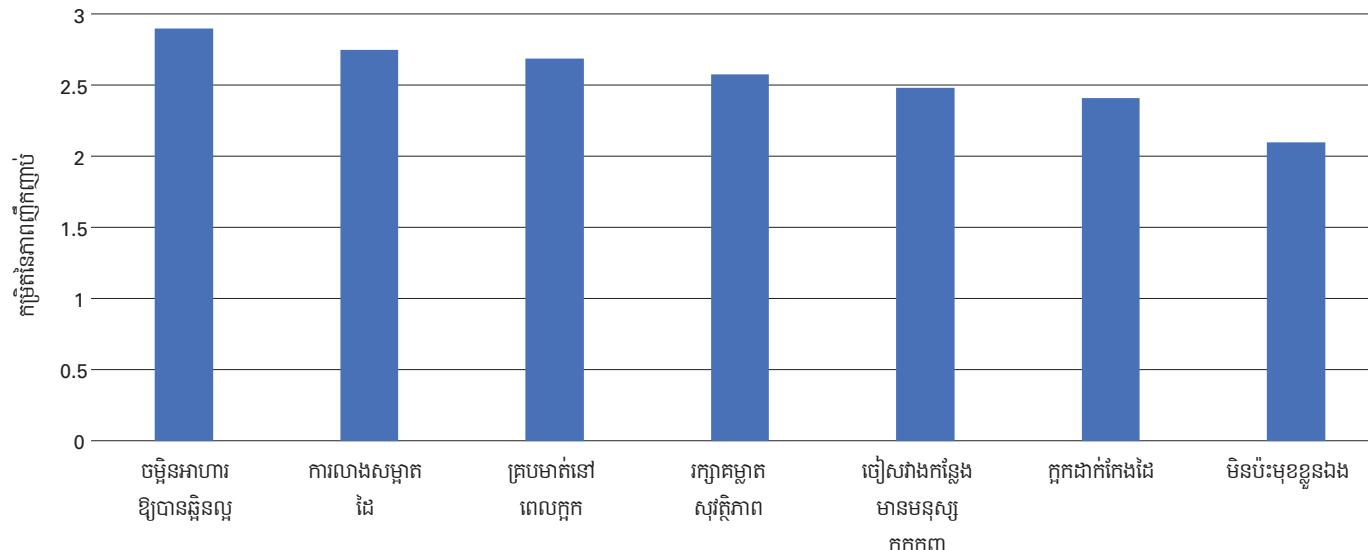
➤ සිංහල තොරතුරු

ការទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំមានស្ម័គ្រប់ប្រសិទ្ធភាពវិជាន
ការការពារនឹងមួយ។ អាចពន្លេលីតិមូលហេតុដែលមានមនុស្សតែ
៦៤ ភាគរយ បុណ្យាងោះ យល់ស្របចា ការអនុវត្តិជានការទាំងនេះ
នឹងសំខាន់ការការតែបន្ថុយហានិភ័យនៃការផ្តល់អូសក្បែណា នើងទៅ
ជាអ្នកធ្វើយកបែង ៨៥ ភាគរយ យល់ស្របពីហានិភ័យនៃការមិន
អនុវត្តិជានករក់ដោយ។ ដូច្នេះ ការទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំមួយ

ចំពោះប្រសិទ្ធភាពនេះ អាចជាមូលហេតុដែលបង្ហាញពីភាពខុស
ឆ្លើយតបនៃភាពព្យាប់ ក្នុងការអនុវត្តតាមវិធានការនឹមួយនូវបស់អ្នក
ឆ្លើយតប។ ជាទុទៅ អ្នកឆ្លើយតបយ៉ាងហេចណាស់ ៥០ ភាគរយ
បានរាយការណ៍ថាបាននឹងក្នុងភាពការទាំងអស់ត្រីកព្យាប់ ហើយ
លើងវាតែការរៀបចំសំរាប់ខ្លួន ដែលក្នុងនោះមានតែ
៥០ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ បាននឹងក្នុងក្នុងពីរបានប៉ុណ្ណោះ។

រូបភាពទី ១១: ភាពព្រឹកញ្ចាប់គិតជាមធ្យម

១=មិនដែលសោះ, ២=ម្នងម្នាល, ៣=ញីកញ្ចាប់

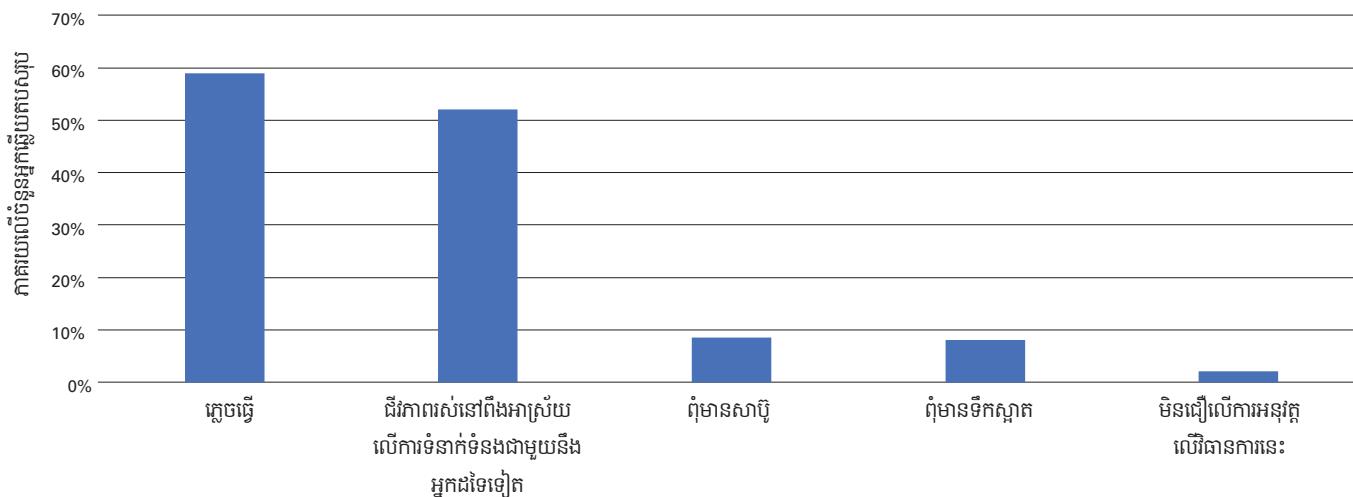

សិស្សសាលាយើញ្ចាប់ការពារសុវត្ថិភាពពីដំឃើញដែ-១៩ នៅកន្លែងលាងសម្រាតដែលសំរួល

មានកសុតាងដី ដែលបង្ហាញពីភាពជាប់លាប់នៃគិរិយាបេតនកូដុយ៖ ពេលមួយ ជាតិសេសនវាពេលដែលស្ថានការណ៍ក្នុង-១៩ មានការប្រឆ្លែង ការអង្គភាព RCCE នេះ ធ្វើឡើងចប់នៅថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ នៅពេលដែលមានការអនុវត្តិជានកវិភាគី ការវិភាគី ដោយសារពេមានការកើនឡើងខ្លាំងនូវចំណុចនករណីក្នុង-១៩ ដែលជាករណីត្រួតពិនិត្យ នៅក្នុងពេមានការកើនឡើងខ្លាំងនូវចំណុចនករណីក្នុង-១៩ នៅកម្ពុជា នៅបន្ទុមានស្តីរាជការ ដោយមានការរាយការណ៍ពីករណីត្រួតពិនិត្យបញ្ជីតិចតួចបុរិណុះ និងពំមានការផ្សាយនៅក្នុងសហគមន៍ឡើយ។ ការប្រមូលទិន្នន័យកាលពីពេលចីំង នេះ បង្ហាញថា អាជមានការចិំងចុះនូវការអនុវត្តតាមគិរិយាបេតដែលផ្តល់ជាមុនសាសន៍ខាងលើ។ ការសិក្សានឹរូបភាព ១ នៃដែលប៊ែនការសិក្សាតំណាងខ្សោយបង្ហាញថា មានប្រជាធិបតេយ្យ លាងសម្រាតដែលបំពេញបង្ហាញពីការប្រមូលបង្ហាញថា ជិតមិនាការយោច់សរុបកន្លែងប្រមូលផ្តុំត្រូវក្នុងសិក្សាតំណាងខ្សោយ និងមានប្រជាធិបតេយ្យ ១ ភាគ ៣ ដែលពាក់ម៉ាស។ អ្នកដឹងឱ្យបានថា ការអង្គភាព RCCE លើកឡើងថា ពួកគេលាងសម្រាតដែលបំពេញបង្ហាញថា (៧៥ ភាគយ) ឡើងសរុបកន្លែងកកកកកកកកកក (៥៥ ភាគយ) និងរក្សាតំណាងសិក្សាតំណាងខ្សោយ (៦០ ភាគយ)។ និងទៅជាការរៀបចំការអង្គភាព នេះ ធ្វើឡើងបំបាត់ជាប់លាប់ អាជមានសញ្ញាផែលបង្ហាញពីការចិំង

រូបភាពទី ១២៖ មូលហេតុនានា នឹងកិច្ចការបង្កើតខ្លួន ការការពារសម្រាប់គ្រប់សកម្មភាពដែលអ្នកធ្វើយកបានធ្វើឲ្យថា "អនុវត្តនានៅពេលខ្សោះ"

នៅពេលសាកស្អាតីមូលហេតុ ដែលធ្វើឱ្យពួកគេមិនអនុវត្ត វិធានការបែងច្នែនប្រយ័ត្នក្នុងការសំនេះប្រាំថ្ងៃ អ្នកធ្វើយកប៉ុណ្ណោះ និងភាគរយ លើកទេរ្បីចាំបាច់ ពួកគេឡើងធ្វើ ហើយ ៨៨ ភាគរយ យល់ស្របតាមពួកគេមិនអនុវត្តតារិយាល័យបចប្បុងប្រយ័ត្នទាំងនេះ ដោយសារតិចដីរវាងភាគរយ នៅលើកទេរ្បីចាំបាច់ ពួកគេពីងារស្របៗយលើការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងមនុស្សផ្សេងៗគ្នា នៅកម្ពុជា មានបុគ្គលជាត្រូវបានប្រឡង

ឧែនការអនុវត្តិធានការការពារខ្លួន ដោយសារព័មានការយល់ចា
ហានិភ័យមានការបង្កើតនៅពេលដែលមានករណីឈើ បុគ្គលិ
ក្តីជ-១៤ការព័ត៌មាននៅកម្ពុជា។

ເຕະ:ជ້າຍ້າສົກລັບພາກກໍຜ່າຍ ອາຍເລ່ວໝີຕູກີ່ປະລິຫຼວງກາຕະຫຼອນ
ຜະ ບາກກໍບີຜູ້ຜະລິມືນຕໍ່ຊີງມານກາຮາກໍດີຕາມກາແນະ:ເຮັງຢ່າ
ມານກົດໝາເຜູ້ງເຄື່ອງຕົວເປົ້າ ແລະ ມາກະທະນາງໆ ເຖິງມູລເບາດຸ່ມື່ສົງເພົ່າ
ຊີງເຕັກລົກສົກມູກກາຕະຫຼອນຕົ້ນຕົ້ນ ເຕະ:ជ້າຍ້າສົກມູກກາຕະເຜູ້ງ
ເຄື່ອງ

ដែលបាត់អាមេរិកវិជនការទាំងអស់នេះត្រូវបានប្រាប់។ ទោះជាយ៉ាង
ណាក់ដោយ អ្នកធ្វើការមួយចំនួនអាមេរិកវិជនការ
ទាំងនេះប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការផ្តល់ជូនបំផុត ដើម្បីការពារខ្លួនមិនឱ្យផ្លូវកិស
ក្នុងការ ដោយប្រើប្រាស់កម្រិតនៃការអប់រំជាតំណាងឱ្យស្ថានភាព
សង្គមសេដ្ឋកិច្ច និងប្រកែទកិច្ចសន្យាការងារ ទិន្នន័យអង្គភាពនេះ
បង្ហាញថា មានអ្នកធ្វើយកបំ ១៧ ភាគរយដែលមានកម្រិតអប់រំ

បបមសិក្សា បុគ្គិចជាងប៉ូណ្ឌាតេ: ដែលលើកទៅដីថា ពួកគេនៅផ្ទះ
នៅពេលណើ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា អ្នកដែលមានកម្រិតអប់រំជួយ
សិក្សា ៤០ ភាគរយ និងអ្នកដែលមានកម្រិតអប់រំខ្ពស់សិក្សា ៦០
ភាគរយ លើកទៅដីថា ពួកគេនៅផ្ទះ: នៅពេលដែលពួកគេមាន
អាមួលណិតិស្សនុលខ្លួន។ នេះបង្ហាញថា ឧណា:ពេលដែលអ្នកដែល
មានកិច្ចសន្យាការងារផ្លូវការ អាចសំច្បាប់លើនៅពេលណាក់បាន
អ្នកដែលទទួលបានប្រាក់លួយប្រចាំថ្ងៃដែលមានកិច្ចសន្យាការងារ
មិនសូវជាផ្លូវការ អាចមានការងារដែលមិនសូវជាប់លាប់ និងមិន
សូវមានការទទួលដែលធ្វើឱ្យពួកគេមិនអាចឈប់បាន ព្រោះត្រូវ
បាត់បង់ប្រាក់ចំណូល។ ដូច្នេះ អ្នករកបានប្រាក់លួយប្រចាំថ្ងៃនៅ
ក្នុងប្រទេសកម្មជាមិនត្រូវប្រឈមមុខខ្លួនសំឡើនឹងក្នុងនៅកំនែង
ធ្វើការរបស់ពួកគេនៅទៀត ពួកគេកំមានឱកាសតិចត្បូចក្នុងការ
អនុវត្តសិរីយាបច្ចារារោចាំងនេះដួរ។ នេះបង្ហាញថា មុខរបា
ចិត្តឱ្យមជីវិត និងស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ច តីជាខបសត្រូចបាន ២
ដែលធ្វើឱ្យការងារសំខាន់ស្ថិតិយាបច្ចុប្បន្ន មិនថាគារងារទាំង
នេះអាចមានប្រសិទ្ធភាពកម្រិតណានៅទៀត។

ការងទេ ១ បង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការវិភាគតីរបៀបសិនុជីស្តីកដែលគ្រែបានធ្វើបាលបំផាប់លំដោយ (ordered logistic regression) ក្នុងគោលបំណងស្រួលយល់ពីភាពផែលមានទំនាក់ទំនងឡើងទៅមកជាមួយនឹងការអនុវត្តតិយាបច្ចាស្រាវ។ អញ្ជីតិសំខាន់ថង់លេបតូរខ្សោចប់អាមួលឯម្មាន់១) ការយល់យើងអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការនាំនាំ, ២) ការយល់យើងពីហានិភ័យដែលកែកទៀង ស្រួលបំពុំមានការអនុវត្តតិយាបច្ចាស្រាវប្រយោជន៍, ៣) ការយល់យើងពីកម្រិតផ្តល់ផ្តល់នូវសក្ខីណាន និង ៤) ការមើលយើងសារអេវំជាសាធារណៈអំពី វិធានការចំងារនេះ។ ការវិភាគតីរបៀបសិនុជីស្តីកដែលបានធ្វើឡើង ការងទេ ១ ដោយពីមានការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ និងប្រើប្រាស់តែអញ្ជីតិទាំង ៤ នេះ និងការវិភាគមួយឡើង មានការត្រួតពិនិត្យប្រជាសាស្ត្រដើម្បីជានាទា ទំនាក់ទំនងឡើងទៅមក (correlations) មានកម្រិតខ្សោចបំផ្តល់គ្រប់គ្រាន់ សូមួរពីក្រាយពេលដែលបានការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រសំខាន់ថ្មីដោយ។ ការបង្ហាញនេះក្នុងការវិភាគតីរបៀបសិទ្ធភាពនៃតិយាបច្ចាស្រាវអនុវត្តដែលប្រើប្រាស់លទ្ធផលដែលបានពីការវិភាគតីរបៀបសិនុជីស្តីកមាលបំផាប់លំដោយ ដោយប្រើប្រាស់អញ្ជីតិចម្លេះ (multi-variate ordered logit regressions) ដួងដើរ។ មេគុណដែលគ្រែបានបង្ហាញនៅក្នុងការងទេ ១ គ្រែបានបំឡើងឡើងដោលរាយដោយប្រើប្រាស់ (odds ratios)។ មេគុណទាំងនេះគ្រែបានបកសាយដូចតទៅ៖ នៅពេលដែលបានការងទេ ១ ដែលមាននិភាគមួយកែន្លឹង ខាងក្រោមនេះ ការយល់យើង

អំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការលាងសម្ងាត់ដែល ឱ្យការលាងសម្ងាត់
ដែកនាំឡើង ៩,៥ ដង ខណៈពេលអញ្ជូនដែលនៅសេស
សល់ដែកឡើងត្រូវក្រុងគម្រោង នៅបន្ទុដផែល។

ការចៀសភាគកន្លែងដែលមានមនុស្សកកពុល ដែលអ្នកធ្វើ
ពប ၅၁ ភាគរយដើម្បីប្រជាពលរដ្ឋបំផុត ត្រូវបានអនុញ្ញាត
ដោយអ្នកធ្វើយកបំផុត ៥២ ភាគរយតែប៉ុណ្ណោះ។ អ្នកធ្វើយកបំ
ផុតមានការអប់បាប់ពីកម្រិតមធ្យមសិក្សាថោ ចៀសភាគកន្លែង
ដែលមានមនុស្សកកពុលដូចអ្នកខ្លួនដែលអ្នកធ្វើយកបំផុតបាន
បញ្ចប់គ្រឹះការអប់ប៉ុមសិក្សាចុះរកាម ၁ ទំនាក់ទំនងរាជកម្មធន
នៃការអប់ប៉ុម និងភាពព្រឹកព្រាយប៉ះតិចប៉ះដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត ក៏
ដូចត្រូវនឹងជានាការរក្សាទ្មានសុវត្ថិភាពដែងដែរ លទ្ធផលប៉ុម
ដែលបានពីការសិក្សាលើដូចប៉ះពាល់សង្គមសេដ្ឋកិច្ច ដែលធ្វើ
ឡើងកាលពីខែ សីហា ក៏បានបង្ហាញឱ្យយើរពីទំនាក់ទំនងរាជ
ការព្រៃក និងភាពព្រឹកព្រាយប៉ះការណ៍ឱ្យអំពីការចៀសភាគ
កន្លែងដែលមានមនុស្សកកពុល និងការអនុញ្ញាតជានាការរក្សាទ្មាន
សុវត្ថិភាពដែងដែរ ទិន្នន័យនេះបង្ហាញថា អ្នកធ្វើយកបំផុតត្រូវ
បានដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ចាត់ជាត្រសាក្រក្រក មិនសូមជាថ្វីសភាគការ
ជួបជុំត្រូវ និងរក្សាទ្មានសុវត្ថិភាពឡើយ។ និឡាការស្របជៀងត្រានេះ
ត្រូវបានសង្គមយើរពីចំណាយមប្រាកដនៃដែលសំនួរក្នុងទីក្រុង
និងអ្នកដែលសំនួរក្នុងតំបន់ក្រុងទីក្រុងតំបន់ក្រុងពេលវេលា ការប្រមូលទិន្នន័យ
ដែលធ្វើឡើងកាលពីពេលឆ្នីរនេះ ក៏បានបង្ហាញឱ្យយើរពីដែរថា
អ្នកធ្វើយកបំផុតមានកម្រិតអប់ប៉ាក់នៅទាប ការតែមិនសូវទំនង
ជាថ្វីសភាគកន្លែងដែលមានមនុស្សកកពុល និងរក្សាសុវត្ថិភាព
សង្គមឡើយ ហើយធ្វើបង្កើតជានាការដែលបំបាត់ពីកម្រិតមធ្យមសិក្សា
ឡើងទេ។ នេះវាចោរយសារៗអ្នកដែលមានកម្រិតអប់ប៉ាប
ក៏ដួចជា ប្រជាពលរដ្ឋក្រុងក្រុងកំណត់សំនួរក្នុងទីក្រុង ប្រើប្រាស់តែនឹង
អាស្របយលើការទំនាក់ទំនងដិតស្ថិតិថាមឈឺនឹងអ្នកដែឡើត នៅ
ក្នុងមុខរបរចិត្តឯមជីវិតបស់ពួកគេ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ទំនាក់
ទំនងទៅក្នុងដីរាជការប៉ះនៅដែរ ឬដូចមិនត្រូវបានដឹងតាម
រយៈការអង្គភាពនេះគឺជាការប៉ះនៅដែរដែរ ក្នុងពេលមានមនុស្សកកពុល
អាចជាថ្វីដែលពិចាកជើ អាស្របយទៅកាមហិទននៅកន្លែងរស់
នៅបែលមនុស្សកកពុលក៏ នៅពេលដែលអ្នកដែឡើតនៅក្នុងមិនដែល
មានមនុស្សកកពុល នៅពេលដែលអ្នកដែឡើតនៅក្នុងមិនដែល
តែមួយតំបន់ធ្វើជួចត្រានេះ ហើយការចៀសភាគកន្លែងដែលមាន
មនុស្សកកពុលសំនួរកកពុល ប្រទេសក្នុងជិនបទ។ អ្នកដែលមាន
កម្រិតអប់ប៉ាប អាចតាំមានលទ្ធការបើប្រាស់មធ្យាបាយធ្វើ

ក្រក់តែមធ្យាយបាយធ្វើដំណើរសាងរណៈ ដូចជា មិនអាចហើយ
ទេន បុងី៖ទាញក្រយោលយន្តដោយខ្លួនឯងឡើយ។ ពួកគេអាច
មានលទ្ធភាពស្ថាក់នៅតែក្នុងតំបន់ដែលមានមនុស្សសំនៅក្នុងក្នុង²
ខ្លាំងតែប៉ុណ្ណោះ ហើយពួកគេមានលទ្ធភាពទិញទាំងនឹងតែក្នុងផ្ទាល់
តាមផ្លូវដែលមានមនុស្សក្នុង និងមិនមានលទ្ធភាពទិញទាំងនឹង
នៅផ្លូវទំនើបដែលមានការក្រប់គ្នាបងប្រុងមនុស្ស ប៉ុន្មានការកំណត់ដែល
ជួយធនធានកំណត់ផ្លូវជាមួយឡើយ។ ក្នុងផ្ទាល់នេះ ក៏ពាក់ព័ន្ធដាម្បីយ
និងភាពពីក្រោមប៉ែនការក្រុកម្នាក់សុវត្ថិភាពដែរ។ ខណៈ
ពេលដែលសាមឱប៉ែនការណែនាំ អាមេរិកបានបំពេញត្រូវនាទីក្នុង³
ការធ្វើឱ្យមានការអនុវត្តការក្រុកម្នាក់សុវត្ថិភាព ទំនាក់ទំនងដាក់
វិធានគ្មានគ្មានកំសម្រាប់តាមនំយស្សិតិវាងភាពពីក្រោមប៉ែស់អ្នក
ធ្វើយកបក្សុងការក្រុកម្នាក់សុវត្ថិភាព និងការយេល់យើងប៉ែស់ពួក
គេចំពោះភាពធ្លីនៃការបានការអនុវត្តិភាព ក្នុងករណើដែលតុមានការអនុវត្ត
ឲ្យបានការបេងប្រយ័ត្ន បង្ហាញថា មនុស្សរាជព្រោះយាមការនៃតែខ្លាំង
ដើម្បីក្រុកម្នាក់សុវត្ថិភាព នៅពេលដែលពួកគេធ្វើថា ការមិនធ្វើអ្នក
សោរ ធ្វើឱ្យពួកគេការក្រុកម្នាក់សុវត្ថិភាព

អ្នកធ្វើយកបាត់ប្រើនិងលាងសម្ងាត់ដែនដីជាប្រជាជាតិ និងចម្លើនអាបារខ្សោន ផ្តើនូវ ដោយមិនគឺតិតិអាយុ ទេទេ បុរាណិតនៃការអប់រំបស់ពួកគេ នៅទៅឡើយ ហើយទៅបីជាមានមនុស្សគិចនាក់ដែលធ្វើលើប្រសិទ្ធភាព នៃកិយាបច្ចាំនេះក៏ដោយ។ គួរចំណោមសកម្មភាពដែលត្រូវបានធ្វើដោយសាសន៍ ការលាងសម្ងាត់ដែនដីជាកិយាបច្ចេកម្យយកតែដែលការពារពីកញ្ចប់មានទំនាក់ទំនងដាកិដ្ឋមាន ជាមួយនឹងការយល់យ៉ាងពីរបស់អ្នកធ្វើយកបែកអំពីការធ្វើនៅវីសិនេះ។ ទំនាក់ទំនងនេះបង្ហាញថា នៅពេលដែលមនុស្សធ្វើថា វីសិនុក្តូណាតីដាកិដីសុវត្ថិភាព ពួកគេគឺទំនងដាកាលាងសម្ងាត់ដែលបស់ពួកគេដែងដែរ ដែលនេះគឺជានាការធ្វើយកបបន្ទាន់។ មនុស្សក្នុងអាមេរិកបានសម្ងាត់ដែន និងចម្លើនអាបារខ្សោនដូចនាន់តែពីកញ្ចប់ ព្រាពចាសកម្មភាពទាំងនេះដាក់ជាយស្សិលដើម្បី ហើយប្រសិទ្ធភាពនៃកិយាបច្ចេកទំនាក់ទំនងនេះសម្រាប់បគ្គលម្នាក់ មិនអាស្រែយលើការធ្វើតាមកិយាបច្ចេកទំនាក់ទំនងនេះទៀសំណាក់បគ្គលដើរឡើងឡើតនៅទៅឡើយ ប្រសិនបើពួកគេមានទីកន្លែង និងសាប្តិសម្រាប់ប្រើប្រាស់។ វិធានការនានា ជួចជាការកណ្តាលសង្គមកំពងដែលប្រការគ្រប់មាត់ពេលបគ្គកអាមេរិកការអនុវត្ត វិធានការទាំងនេះ មិនអាស្រែយលើអ្នកដែលឡើតឡើយ ហើយជាប្រសិទ្ធភាពនៃកិយាបច្ចេកទំនាក់ទំនងនេះកម្រិតឱ្យអ្នកធ្វើឡើងឡើត កំព្យូទ័រអនុវត្តតាមកិយាបច្ចេកទំនាក់ទំនងនេះដឹងដែរក៏ដោយ។ សូម្បីតែមានអ្នកធ្វើយកបាត់ប្រើប្រាស់បគ្គលម្នាក់ក្នុងការអនុវត្ត កិយាបច្ចេកទំនាក់កណ្តាលយល់យើងពីរប់មួយ ការមិនប៉ះមុខបស់ខ្លួន គឺជាបានកំណុំលាងយល់យើងពីរប់មួយ ការមិនប៉ះមុខបស់ខ្លួន

វិធានការដែលមានប្រសិទ្ធភាពពីជោយ អ្នកធ្វើយកបភាកតប្រើបន្ថែមនៃ
សុខភេគ្គរៀសរាយបែបៗមុខបស់ខ្លួននៅទីផ្សេយ៍។ ក្នុងចំណោម
អ្នកដែលធ្វើសរាយបែបៗមុខបស់ខ្លួនម្នាត់មាន ៥ ពាក្យរយលើកៅឡូថា
"ការភ្លើច គឺជាបសត្ថិភ័ណិសំខាន់មួយដែលធ្វើឱ្យឲ្យការតែបំអាមេរិក
តាមវិធានការបញ្ចប់ប្រព័ន្ធនេះ ឱ្យបានញឹកញ្ហាប់នៅក្នុងជីវិតស់
នៅប្រចាំថ្ងៃបស់ក្នុកគោរោង ចំណុចត្រូវឱ្យចាប់អាមួយណា គឺថា យេនដ្ឋា
ហាក់បីដូចជាបំពេញត្រូវនៅទីសំខាន់នៅក្នុងការអនុវត្តសរើយបច្ចារា
ពាទាំងនេះ លើកិល់លាក់គោរចំនួនអាមេរិកនិងលូ និងការបែះ
មុខបស់ខ្លួន ស្រីប្រើបន្ថែលបានសម្រាប់ ម៉ែសរាយកំន្លែងដែល
មានមនុស្សកកកក រការគម្រោគសរីការណ និងក្នុកជាកំកងដោយ។

សម្រាប់សកម្មភាពជាប្រចើន សាមឱហ៊ុនតាំងគិតផ្តូចផ្តើម RCCE មានទំនាក់ទំនងខ្លួនដោយនឹងភាពពីកញ្ចប់ដែលអ្នកធ្វើយកបានអនុវត្តតាមសិរីយាបច្ចេកប្រឈមបានផ្តល់ជាមនុសាសន៍ ដូច៖ អ្នកធ្វើយកបានប្រចើនតែអនុវត្តតាមវិធានការបេម្ខងប្រយ័ត្នទាំងនេះពីកញ្ចប់ នៅពេលដែលរួចរាល់មិនយើងសាមឱហ៊ុនជាសាធារណៈ ដែលផ្តល់ជាមនុសាសន៍ខ្សោយការអនុវត្តតាមសិរីយាបច្ចេកទាំងនេះ (ពីគិតផ្តូចផ្តើម RCCE ដែលត្រូវដោយយុទ្ធសាស្ត្រ និងពីប្រកាស ដោយនៅក្នុងក្រសួង)។ ទិន្នន័យនេះបង្ហាញថា សកម្មភាពដែលត្រូវបានអនុវត្តពីកញ្ចប់ត្រូវមានលក្ខណៈសំខាន់រចនាទូន ៣៖ សកម្មភាពទាំងនេះគឺជាពាណិជានការដែលនិស្សុម្ភាក់រងាយស្រួលធ្វើ។ សកម្មភាពទាំងនេះ មិនអាមេរីយេលិលក្ខណៈនៃបិទទេកវត្ថុដែលនៅបស់មនុស្សម្ខាក់ ហើយវិធានការទាំងនេះមិនត្រូវខ្សោយក្រសួងទៀតនៅក្នុងសង្គមអនុវត្តតាម ដើម្បីមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់បុគ្គលដែលអនុវត្តតាមសកម្មភាពនោះទៀតយ៍។ ជាម្រោង ការយល់យើងបស់អ្នកធ្វើយកបានដែលប្រសិទ្ធភាពនៃសកម្មភាពទាំងនេះ តាក់ត់នូវជាមួយនឹងភាពពីកញ្ចប់កម្រិតខ្ពស់ នៃការអនុវត្តតាសកម្មភាពមួយចំនួនបស់ពួកគោ។ ដូច៖ ទិន្នន័យអង្គភាពនេះបង្ហាញថាសាមឱហ៊ុនតាំងគិតផ្តូចផ្តើម RCCE គារបំពេញតាមវិធានការដំឡើងខ្សោយការអនុវត្តជានការបេដ្ឋាមួយចំនួន តាមរយៈការផ្តល់ទំនួរកចិត្តផ្តល់មនុស្សយើងប្រសិទ្ធភាពជាម្មាននៃវិធានការទាំងនេះ។ ទេះដោយអណ្ឌាកំដោយដោយសារតែប្រសិទ្ធភាពតម្លៃមួយខែគត់ មិនអារម្មណានូវខ្សោយការអនុវត្តតាមវិធានការបាន គោនៈតែត្រូវកែសម្រួលសាមឱហ៊ុនប៉ែនតាំងគិតផ្តូចផ្តើម RCCE នេះ ដើម្បីទាញប្រយោជន៍ពីកត្តាងនៅក្នុងការដែលមានតម្លៃពលបែីអាកប្បែកិយាបស់មនុស្សទៅក្នុងវិយាបច្ចេកទាំងនេះ ដែលនឹងយើងបែីកទិន្នន័យដែលបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការយល់យើង ដែលបាននិកយោង គឺជាសារីសំខាន់មួយដែលត្រូវបើប្រាស់នៅក្នុងគិតផ្តូចផ្តើម RCCE ហើយបែីសាមឱហ៊ុនពីសារៈក្នុងសង្គម និងលទ្ធផលអនុវត្តជានការការពារ។

ការងារទី ១៖ ទំនាក់ទំនងនៃក្រុមហ៊ុមករណ៍ភាពពិភាក្សាបែនកសិ�បច្ចេកវិទ្យាត្រូវបានរៀបចំឡើង

សំណើរបាយដែល ត្រួតពិនិត្យនៃ ជាន់សាសន៍	អច្ចក្រឹតដែលមានទំនាក់ទំនងភ្លាមៗទៅព្រមទាំង មិនមែនអច្ចក្រឹត	តម្លៃដោយតំមាន អច្ចក្រឹតត្រួតពិនិត្យ		តម្លៃដោយតំមាន អច្ចក្រឹត (អច្ចក្រឹត ដែលបានធ្វើឡើង ម្រម នាន់ នាយ នៅ ក្រុង នៃការអប់រំ ពីការការពាណិជ្ជកម្ម)	
		តម្លៃធ្វើបុ ខិកស (Odds ratio)	កំហុស ស្តីដារ (Standard error)	តម្លៃធ្វើបុ ខិកស (Odds ratio)	កំហុស ស្តីដារ (Standard error)
ការលាង សម្ងាត់ដៃ	មិនមែនអច្ចក្រឹតបានសម្ងាត់ដៃ:អំពីការលាងសម្ងាត់ដៃ	0.57	0.46	0.39	0.33
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតបានកំយ៉ា នៅក្នុងករណីដែលពុំមាន ការអនុវត្តនៅការបេប្បុំប្រយ័ត្ន	1.22 *	0.13	1.18	0.14
ការចម្លើន អាបារ ឱ្យផ្តល់ល្អ	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃការលាងសម្ងាត់ដៃ	1.50 **	0.20	1.49 **	0.20
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតចូលរួមដែលអីសក្សែរិាយកលើសុខភាពជាតុល់ខ្លួន	1.29 **	0.15	1.31 **	0.16
ការចម្លើន អាបារ ឱ្យផ្តល់ល្អ	មិនមែនអច្ចក្រឹតបានសម្ងាត់ដៃ:អំពីការចម្លើនអាបារឱ្យបានផ្តល់ល្អ	2.06 **	0.70	2.14 **	0.81
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតបានកំយ៉ា នៅក្នុងករណីដែលពុំមាន	1.48 **	0.29	1.55 **	0.31
គ្របមាត់នៅ ពេលក្នុក	ការអនុវត្តនៅការបេប្បុំប្រយ័ត្ន				
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃគ្របមាត់នៅពេលក្នុក	0.94	0.10	1.00	0.12
មិនបែប៖មុខ របស់ខ្លួន	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃគ្របមាត់នៅពេលក្នុក	1.49 **	0.18	1.53 **	0.20
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតចូលរួមដែលអីសក្សែរិាយកលើសុខភាពជាតុល់ខ្លួន	0.98	0.12	1.06	0.14
មិនបែប៖មុខ របស់ខ្លួន	មិនមែនអច្ចក្រឹតបានសម្ងាត់ដៃ:អំពីការមិនបែប៖មុខរបស់ខ្លួន	0.48 **	0.09	0.51 **	0.11
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតបានកំយ៉ា នៅក្នុងករណីដែលពុំមាន	0.96	0.10	0.98	0.11
ផ្សែសវាងកន្លែង ដែលមនុស្ស កកកក	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតបានកំយ៉ា នៅក្នុងករណីដែលពុំមាន	0.75 **	0.09	0.75 **	0.09
	ការអនុវត្តនៅការបេប្បុំប្រយ័ត្ន				
ការចម្លើន សុវត្ថិភាព	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្សែសវាងកន្លែងដែល មនុស្សកកកក	1.79 **	0.26	1.78 **	0.27
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតចូលរួមដែលអីសក្សែរិាយកលើសុខភាពជាតុល់ខ្លួន	0.94	0.10	0.99	0.11
ការចម្លើន សុវត្ថិភាព	មិនមែនអច្ចក្រឹតបានសម្ងាត់ដៃ:អំពីការក្រោចឆ្លាតសុវត្ថិភាព	1.28	0.21	1.08	0.21
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតបានកំយ៉ា នៅក្នុងករណីដែលពុំមាន	1.32 **	0.13	1.43 **	0.15
ការចម្លើន សុវត្ថិភាព	ការអនុវត្តនៅការបេប្បុំប្រយ័ត្ន				
	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃការចម្លើនសុវត្ថិភាព	1.39 **	0.18	1.44 **	0.20
ការចម្លើន សុវត្ថិភាព	ការយល់យើប្បាយអំពីកម្រិតចូលរួមដែលអីសក្សែរិាយកលើសុខភាពជាតុល់ខ្លួន	0.96	0.11	0.96	0.11

សម្ងាត់ * $p<0.1$ ** $p<0.05$

➤ සුදුසුවන ප්‍රසාදයේ ගැඹුම්

ເຜົາຍສາກົດສໍາພາກຄົມໝູກຜູລຽມກຸງທີ່ກາເໜັງຕະເລະມານອົບກຳ
ຄູປ ກາເໜັງຍົບທີ່ກາເໜັງຕະເລະຊູ້ແກ້ໄຂ ນິຟກາເໜັງຕະເລະຫຼຸສູ
ທຳມະນະບໍ່ຕໍ່ມີການກາຕະບົບສໍ່ປະຕາຫລວງໃຈທຳມະນະໄກໝູ້ເຫັນ
ເຮື່ອງຢ່າ ເຫັນເປົ້າຍັງນາກົກົດເຜົາຍ ລູຫຼຸຜົນທຳມະນະຜູ້ລໍ່ສູ່ທີ່ມານ
ສໍ່ຂານ່ງໝູ້ຍັງຊື່ນ ສູ່ມາປ່ກາເໜັງສູ່ກຸດທຶນທີ່ກາເໜັງ RCCE ຜູ້ປະຕິ
ທີ່ມານອົບກຳຕະຫຼອງເປົ້າຍັງທີ່ກາເໜັງບໍ່ມີກົງວິຊ-၇၄
ເຫັນເປົ້າກາງູ້ສໍ່ບູ້ກົດຍົບປະຕິເຜົາຍ ກາເສີມກູາເລະມານລູຫຼຸຜົນ
ກາເປົ້າຍັງຊື່ນ ၃ ປະເທດສໍ່ຂານ່ງ ຕິດຫຼຸຜົນກາເປົ້າຍັງສູ່ທີ່ກາ
ເໜັງບໍ່ມີກົງວິຊ-၇၅ ສູ່ມາປ່ກາເໜັງສູ່ກຸດຜົນສູ່ທີ່ກາ
ທີ່ນີ້ສໍ່ຂານ່ງເຫັນໄຟກາເຜົງງານຜູ້ຍົບປະຕິເຜົາສາມາດວະ: ອົບກຳກາ
ກາເປົ້າມີສູ່ກຸດນາ ນິຟກາຕໍ່ບໍ່ມີກົງວິຊ-၇၆ ທີ່ ၁ ກາເໜັງຕະເລະ
ບັນຫຼາມ ຂັບ:ເຫັນເປົ້າມີສູ່ກຸດນາ ອົບກຳກາເປົ້າມີກົງວິຊ-၇၇ ດາວໂຫຼວງ
ການກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၇၈ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၇၉
ກາເໜັງຕະເລະ ၃၈ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၀ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၁
ກາເໜັງຕະເລະ ၈၁ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၂ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၃
ກາເໜັງຕະເລະ ၈၄ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၅ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၆
ກາເໜັງຕະເລະ ၈၇ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၇ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၈
ກາເໜັງຕະເລະ ၈၉ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၉ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၈၁
ກາເໜັງຕະເລະ ၉၁ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၁ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၂
ກາເໜັງຕະເລະ ၉၃ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၃ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၄
ກາເໜັງຕະເລະ ၉၅ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၅ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၆
ກາເໜັງຕະເລະ ၉၇ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၇ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၈
ກາເໜັງຕະເລະ ၉၉ ກາຕົກຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၉၉ ດາວໂຫຼວງກົດຍັງຜູ້ລໍ່ສູ່ກຸງວິຊ-၁၀၀

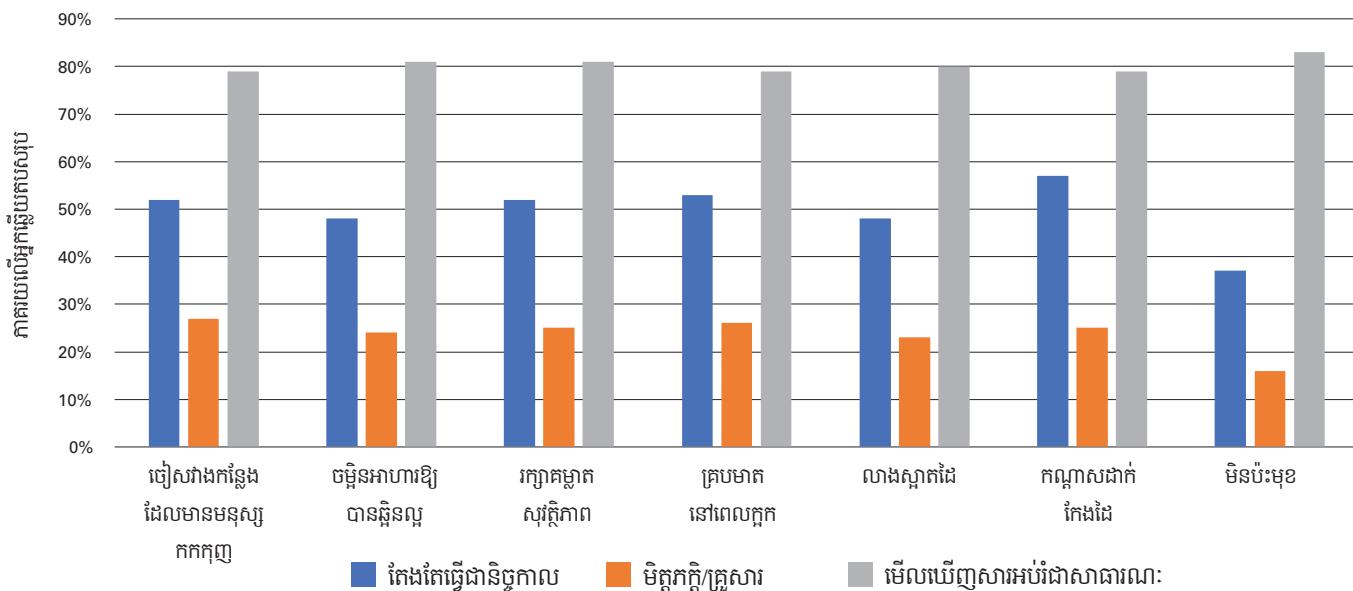
ប្រកតពីព័មានថា ក្នុងចំណោមប្រកតពីព័មានដែលរកចើនអូរកិច្ច
បានជាងគេ កំពុងត្រូវបានបើរើបានសៀវភៅនូវយ៉ាងណាស់ និង
អ្នកដែលមានកម្រិតអប់រំពីចាត់បានបានទីនេះ។ ទី ២ ទិន្នន័យនៃការអង់គ្លេត
នៃទ្វាយ បង្ហាយពីទំនាក់ទំនងដើម្បីសំខាន់រាយការយោល់យើងអំពី
ហានិកំយ និងការយោល់យើងអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃសិរីយាបច្ចារពេល
ជាទូទៅ នៅពេលដែលមនុស្សការនៃភេជ្ជជាក់ចា បម្រឃុងប្រយ័ត្ន
ជាមួយការការពីបន្ទូយហានិកំយ ពួកគោរនៃតែយោល់ចាប់ពីជានការការ
ពាករនៃព័មានប្រសិទ្ធភាព។ ទី ៣ ទិន្នន័យបង្ហាយចាត់ការយោល់យើង
របស់មនុស្សអំពីប្រសិទ្ធភាព មានទំនាក់ទំនងទៅក្នុងទូទៅកម្រិត
ខ្ពស់ជាមួយនឹងភាពពីកញ្ចប់ខ្លាំងដែលរួចរាល់នូវភីសិរីយាបច្ចារ
ពាមួយចំនួន។ ទិន្នន័យកំបង្ហាយដឹងដែរចា សិរីយាបដែលត្រូវបាន
អនុគតិកញ្ចប់ មានលក្ខណៈសំខាន់ៗចំនួន ៣ ដុចត្រាយ សិរីយាបច
ទាំងនោះគឺជាសកម្មភាពដែលបុគ្គលម្នាក់ងារយស្សុលធ្វើដោយខ្ពស់
ឯង។ សិរីយាបចទាំងនោះមិនរាល់យោល់លក្ខណៈនៃមជ្ឈមានសំ
នៅបែស់បុគ្គលណាម្នាក់នោះឡើយ ហើយសិរីយាបចទាំងនោះមិន
ត្រូវឱ្យអ្នកដើទែរឲ្យពីអនុគតាមដែរ ទីប្រាកតសិទ្ធភាពសម្រាប់
បគ្គលនោះឡើយ។

➤ ເຫດຜົນລົດໃຈໜີນິຍົງນິຍາລ

ទិន្នន័យដែលបានពីការអង្គភាពនៃរាជប្លាស្ត្រថា អន្តរតម្លៃ
RCCE នៅកម្ពុជា អាចមានចំណោកបង្កើនការយល់ដឹង និង
អាកប្បកិយាយាជាដឹក្សមានចំពោះសិរីយាបច្ចារារោ ដោយសារតែមាន
អ្នកធ្វើយកប ៨០ ភាគរយកតែសម្រាប់ថា ពួកគេបានអនុវត្តតាម
កិយាបច្ចាទំនេះ ក្រាយពីបានទទួលសារអប់ដាសាធារណៈ
ទិន្នន័យអង្គភាពនេះបង្ហាញថា សារអប់៖ RCCE មានតម្លៃពលខ្ពស់
ហើយកិយាបច្ចាបស់មនុស្ស នៅពេលដែលអ្នកធ្វើយកបចំពោះការ
អង្គភាពយករាល់ថាបានអនុវត្តកិយាបច្ចានីមួយៗត្រូវបែង
អ្នកធ្វើយកបដែលនេះ បើត្រូវក្នុងការយកមួយដីខ្ពស់ ក៏បានលើកទេរីង
ដឹងដែរថា សារអប់ដាសាធារណៈ: គឺជាមួលហេតុចម្បងដែលធ្វើឱ្យ
ពួកគេអនុវត្តតាមកិយាបច្ចាបម្រុងប្រយ័ត្នទំនេះ: (សូមមើល
របាយការទី ១៣)។ ក្នុងចំណោមអ្នកចូលរួមក្នុងការអង្គភាពដែលបាន

ផ្នែរយកបច្ចេកទេសសំណុះអំពីកភាពដែលលើកទីកចិត្តខ្សោយពួកគេអនុវត្ត
វិធានការការពារ ត្រូវ ពន ភាគរយ និងបុរស ៩៣ ភាគរយ
យល់ស្របចា សារអំពីសាធារណៈគឺជាមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យ
ពួកគេអនុវត្តតាមគឺយោបច្ច័យនូវបានផ្តល់ជាអនុសាសនា។ ចំនួន
ទាំងនេះ គឺជាប្រជុំដៃឆ្នាំម្រាប់អ្នកដែលមានស្ថានភាពពីការ
ការដៃដៃនៅក្នុងប្រព័ន្ធអាយុខសរុប្បាយ និងកម្រិតអំពីដៃដៃនៅក្នុងដោរាប់
ទៅជាយ៉ាងណាក់ដោយ ដោយសារតមិនមែនគ្រប់វិធានការទាំង
អស់ស្ថាបន្ទាត់ក្នុងបានអនុវត្តក្នុងកម្រិតពីកញ្ចប់ដូចមួយ គឺនិត
ជូចដើម RCCE នៅកម្ពុជា នៅក្នុងការបង្ហាញសំខែការការងារក្នុងសំលើ
គឺយោបច្ច័យ ប្រសិនបើសារអំពីទាំងនេះបានបញ្ចូលពីកភាព
ក្នុងដែលកំណត់ពីលទ្ធភាពរបស់ពួកគេ និងទំនាក់របស់ពួកគេក្នុង
ការអនុវត្តតាមគឺយោបច្ច័យ។

របកទទួលបានអនុវត្តក្នុងក្រុមហ៊ុន និងមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានការអនុវត្តការមិយាបចការពារនា

បញ្ចូលត្រា អាចបង្កើនកម្មិតនៃការព្យួយបាយអ្នបស់សាធារណជន
ទូទៅអំពីហានិភ័យនៃការមិនអនុវត្តតាមវិធានការទាំងនេះ និង
បង្កើនការយល់ដើរមានបស់មនុស្សទូទៅចំពោរវិធានការ
ដែលក្លាតបានលើកឡើងជាអនុសាសន៍ ដែលនឹងលើកទីកច្ចូលឱ្យ
ពុកគេធ្វើការជាសំបុរីយាបច្ឆេទ

ដើម្បីផ្តល់ជាមួយទៅដែលប្រជាពលរដ្ឋដែលមានវំយោចណាស់ ក៏
ដូចជា ទេដល់អ្នកដែលបេះវាន់តិចត្រួច គំនិតផ្តើម RCCE
អាចធ្វើបច្ចំយុទ្ធសាស្ត្រផ្តល់ជាមួយសារដោយមិនប្រើអក្សរ ដោយ
មានការរួមយោគចាំប្រចាំខែដើម្បីការកំណត់កុងមូលដ្ឋាន ប្រចាមយេ:ប្រកដ្ឋាន
ផ្តាយព័ត៌មានជាមុនភាពទី ប្រសាយដែលបន្ទាន់ត្រូវផ្តល់ទៅក្នុងក្រុងក្រសួងសុខាភិបាល នានាផ្តៃផ្តល់ជាមួយប្រចាំថ្ងៃ និងការណែនកសាងសំខាន់ដែល
ការពេញចិត្ត និងការណែនកសាងសំខាន់ដែលប្រចាំថ្ងៃ ការរួមយេ:វិធី និងចម្លោង
អប់រំ។ ការផ្តល់ជាមួយសារអប់រំកុងទម្រង់ទាំងនេះ: អារម្មណដើរ
និងសាលាការបែន្ថែមទៀត ដើម្បីបញ្ចូលវិធានការការពារ ដែលត្រូវ
បានលើកទៅដឹងជាអនុសាសន៍ ហើយដែលគោរចយកទៅផ្តល់ជាមួយ
ការរួមយេ:ប្រសិទ្ធភាព និងស្ថិតិមុនុស្សជាដើម។ គំនិតផ្តើម RCCE
អាចធ្វើតារាយកចិត្តទុកដាក់លើប្រកដ្ឋានផ្តល់មនុស្សគឺតិច
បានរហូតដែលការពារបានបានដាក់ និងបញ្ចូលធនធានបានដែលការពារព័ត៌
អាចរៀបចំទុកដាក់បានទៅក្នុងប្រកព័ត៌មានពេញនិយម ដើម្បីទទួលប័ណ្ណតិច។

ចំណុចសំខាន់ដែលត្រូវកំណត់សម្រាប់ដៃនេះគឺថា មានកត្តាថាព្យារីនដែលរារាងដល់លទ្ធភាព និងបំណងរបស់មនុស្ស តួនាទីអនុវត្តតាមវិធានការទាំងនេះ ហើយដែលកម្លើផិត RCCE មិនអាចធ្វើឱ្យពេបបាន តាមរយៈការធ្វើឱ្យសារអប់រំការនៃគោលការព្រៃសីវ៉េនោះឡើយ។ សម្រាប់អ្នកធ្វើឱ្យពេបចំពោះការរៀងគុត ៤៤ ការយកដែលមិនអាចអនុវត្តតាមវិធានការដែលត្រូវបានលើកជាអនុសាសន៍

➤ ຂລູ້ສາທິສິ່ນໆໃຫ້ລົງ

ផ្នែកតាមលទ្ធផលរកយើង្ហាសំខាន់ៗ និងមេដ្ឋានដែលទទួល
បាន ការសិក្សានេះផ្តល់នូវអនុសាសនីជូចឆាងក្រោម សម្រាប់ការ
អនុវត្តកម្មវិធី RCCE នៅកម្ពុជា ដែលអាចធ្វើឱ្យស្ថាបនដ្ឋាកិតាល
និងអង្គភាពក្រោជ្រើនដ្ឋាកិតាលជាសមភាគី ដើម្បីបង្កើនិសាលភាព និង
ដល់ជំនាញការង្រៀញដ្ឋាកិតាលជាសមភាគី និងការង្រៀញ
ប្រាស់សិរីយាបច្ចារពេរ៖

- បង្កើនភាពព្រឹកញ្ញាប់នៃការផ្សេងៗជាយសាមអប់រំ (ជាតិសេសសស្រាប់គីយាបចិដ្ឋិច (reflex behaviours) ដូចជាគ្រឿសការបែងប៉ះមុខ និងកក្កដាកំកែងដៃជាថីម)
 - ផ្តល់បំណើសាប្តូរជាតិលើសាមអប់រំដែលគឺសមបញ្ហាកំពីប្រសិទ្ធភាព

ព្រៃនេះគឺជីវិភាពរស់នៅបែលសំពូកគេដើងអាស្របយល់ទៅនាំនងដ្ឋាល់ជាមួយអ្នកដឹងទៅឡើត និង ១២ ភាគយដែលពុំមានទីកស្តាតនិងសាបូលបីប្រាស់ សារអប់រំផ្សោយជាសាធារណៈគេងនឹង មិនអាចបង្កើនភាពពីកញ្ចប់នៃការអនុវត្តតាមវិធានការការពារបានឡើយ នើងទៅជាបានកិច្ចមានកម្រិតធ្វើនៅ ហើយវិធានការទាំងនេះមានប្រសិទ្ធភាពពីដោយ។ ការប្រមូលទិន្នន័យកាលពីពេលឆ្នីៗនេះនៅក្នុងខែ សីហា បង្ហាញថាអ្នកចំណែកម្របជាបលអ្នកដែលមានជីវិភាពពីក្រុងកំដុងជាអ្នកដែលរស់នៅតំបន់ជនបទ បញ្ហាមួយទីកស្តាត សាបូល ទីកសម្រាប់លាងដៃ និងម៉ាស ទំនងជាមួលហេតុជំងឺដែលធ្វើឱ្យពូកគេមិនអនុវត្តតាមវិធានការការពារឡើងពីកញ្ចប់ឡើងកត្តាតីឡើត។ តាមពីត ការខ្លះទីកសម្រាប់លាងដៃត្រូវបានលើកឡើងដូចមួយតាមជាមួលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានសុស្សម័យពីត្រូវប្រឡងសង្គមសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់ មិនអនុវត្តតាមវិធានការការពារ។ លទ្ធផលទាំងនេះ បង្ហាញថា ធីមីឱ្យមានភារដ្ឋានសូម សិរីយាបច្ចុងត្រូវបានប្រើបាយដំបូងត្រូវបានការទទួលបានព័ត៌មានដែលបានគុណភាពអាចធ្វើទុកចិត្តបាន និងទាន់ពេលដែលបានបុណ្ណារៈទេ បុន្ញនេះក្នុងត្រូវបានការអនុវត្តអន្តរតាមនីរកិវឌ្ឍន៍បន្ថែមឡើតដឹងដែរ។ លទ្ធផលរកបានយើងឱ្យបានការសិក្សាសង្គមសេដ្ឋកិច្ចកាលពីខែ សីហា កំពុងបង្ហាញដែរថា អ្នកដែលត្រូវបានជាក់ចំណាត់ច្បាក់ចាត់ជាប្រសាស្ត្រក្រុងក្រុងការពិនិត្យប្រព័ន្ធដែលបានទទួលបានខ្លួន និងមួលដ្ឋាន តាំងពីខែ មីនា មក។ ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ថែមឡើតនៅក្នុងខែខាងមុខ អាចបង្ហាញឱ្យយើងឱ្យបានការសិក្សាសង្គមសេដ្ឋកិច្ចកាលពីខែខាងមុខសាច់ប្រាក់ទាំងនេះបានរួមចំណែកធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋក្រុងក្រុងការការពារក្នុងការការពារ។

ភាពនៃគិរីយាបច ដែលត្រូវបានផ្តល់ជាអនុសាសន និងការកាត់

- ជំរូចិត្យមានសិយាបចការពារ តាមរយៈបង្ហាញិយេត្តិត្រីសារ: សំខាន់ចំពោះសង្គមនៃការអនុវត្តតាមសិយាបចទាំងនេះ និងពីលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តតាមសកម្មភាពទាំងនេះ
 - ពារីកសារអប់រំ ដោយមិនប្រើប្រាស់អក្សរ ដោយមានការផ្តួច គាំទ្រពីអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងមូលដ្ឋាន និងការប្រើប្រាស់សារអប់រំក្នុងទម្រង់ជាសម្រេច និងរូបភាពទី ដើម្បីធ្វើឲ្យជាយដល់មនុស្សកាន់តែប្រើប្រាស់នៅក្នុងសារអប់រំ និងលើកទីកច្ចុប្បន្និត្យមានការប្រើប្រាស់គ្រប់ដែលជាការការពារទាំងអស់។

United Nations Children's Fund (UNICEF)

5th Floor, Exchange Square Blvd., No. 19 & 20,
Street 106, Phnom Penh, Cambodia